

XEDAPEN OROKORRAK

HEZKUNTZA SAILA

798

11/2019 DEKRETUA, urtarrilaren 22koa, Euskal Autonomia Erkidegoan emango diren Oinarrizko Lanbide Heziketako 7 tituluri dagozkien curriculumak ezartzen dituenak.

Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari buruzko ekainaren 19ko 5/2002 Lege Organikoaren 10.1 artikulua ezartzen duenez, Estatuko Administrazio Orokorrak finkatuko ditu Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionalean aditzera emandako lanbide-prestakuntzako eskaintzak osatuko dituzten profesionaltasun-ziurtagiriak eta -tituluak, betiere Konstituzioaren 149.1.30 eta 7. artikuluan xedatutakoaren arabera eta Lanbide Heziketaren Kontseilu Nagusiari kontsultatu ondoren.

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren arabera (hezkuntzaren kalitatea hobetzeko abenduaren 9ko 8/2013 Lege Organikoak artikulua bakarreko bosgarren zenbakiaren bidez aldatua), lanbide-heziketako tituluaren curriculuma garatuko dute hezkuntza-arloko administrazioek, oinarrizko curriculumetik abiatuta.

Otsailaren 28ko 127/2014 Errege Dekretuaren 1. artikuluko b letrak I.etik XIV.era bitarteko eranskinetan adierazi diren Oinarrizko Lanbide Heziketako tituluaren bakoitzaren alderdi hauek zehazten ditu: oinarrizko curriculumak; prestakuntza-testuinguruaren oinarrizko parametroak; lanbide-moduluaren eta kompetentzia-atalen arteko egokitasuna, haiek egiaztatu edo baliozkotu behar izanez gero; eta, konkurrentzia lehiakorra egonez gero, tituluaren bidez erdi-mailako zer heziketa-ziklori aplikatu dakizkiokeen onarpen-irizpide lehenetsiak (127/2014 Errege Dekretua, otsailaren 28koa, hezkuntza-sistemako lanbide-heziketako ikasketen Oinarrizko Lanbide Heziketaren alderdi espezifiko batzuk arautzen dituenak, hamalau oinarrizko lanbide-titulu onartzen dituenak, haien oinarrizko curriculumak finkatzen dituenak eta Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan ezarritako irakaskuntzei dagozkien titulu akademiko eta lanbide-tituluak emateari buruzko abenduaren 4ko 1850/2009 Errege Dekretua aldatzen duena).

Ondoren, maiatzaren 16ko 356/2014 Errege Dekretuak, Oinarrizko Lanbide Heziketako zazpi titulu ezartzen dituenak, 2. artikuluan, Oinarrizko Lanbide Heziketako zazpi titulu berri ezarri zituen, eta haren I.etik VII.era bitarteko eranskinetan jasotzen dira titulu horien zehaztapenak.

Era berean, abuztuaren 28ko 774/2015 Errege Dekretuak Lanbide Heziketako irakaskuntzen titulu-katalogoko Oinarrizko Lanbide Heziketako sei titulu ezartzen dituenak, 2. artikuluan Oinarrizko Lanbide Heziketako beste sei titulu ezarri zituen, eta haren I.etik VI.era bitarteko eranskinetan jasotzen dira titulu horien zehaztapenak.

Hortaz, Euskal Autonomia Erkidegoaren berezko eskumenen esparruari dagokionez, Autonomia Estatutuaren 16. artikuluan aditzera ematen denez, «Konstituzioaren lehen erabaki gehigarrian erabakitzen dena aplikatzeko, irakaskuntza, zabalera, maila, gradu, era eta espezialitate guztietan, Euskal Herriko Komunitate Autonomoaren kompetentziapean dago, Konstituzioaren 27. artikuluari eta berori zehaztuko duten Lege Organikoei, haren 149.1.30 artikulua Estatuari ematen dizkion ahalmenei eta guztiori betetzeko eta bermatzeko behar den goi inspektioari kalterik egiteke».

Euskal Autonomia Erkidegoko Oinarrizko Lanbide Heziketaren araubideari eta ezarpenari buruzko ekainaren 9ko 86/2015 Dekretuak curriculumaren gutxieneko osagaiak arautzen ditu 5. artikuluan. Bestalde, 6. artikuluan, Euskal Autonomia Erkidegoko Oinarrizko Lanbide Heziketako heziketa-zikloen curriculumak garatzeko jarraibideak biltzen dira, oinarrizko curriculumean

ezarritakoari kalterik eragin gabe. Curriculumak garatzeko, beharrezko egokitzapenak egin ahal izango dira, kontuan izanda Euskal Autonomia Erkidegoko gizarte- eta hezkuntza-egoera eta ekonomia- eta ekoizpen-ehuna.

Dekretu honen helburua da Euskal Autonomia Erkidegoan Lanbide Heziketako zazpi tituluren curriculumak ezartzea, lehenago aipatutako dekretuaren arabera.

Honako dekretu hau izapidetzean, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 19. artikulutik 22. artikulura bitartean ezartzen diren izapideak bete dira.

Ondorioz, Hezkuntzako sailburuaren proposamenez, Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluak emandako txostena eta gainerako aginduzko txostenak aztertuta, Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoak adierazitakoa aintzat hartuta, eta Gobernu Kontseiluak 2019ko urtarrilaren 22an egingako bilkuran proposamena eztabaidatu eta onartu ondoren, honako hau

XEDATZEN DUT:

1. artikulua.– Xedea eta aplikazio-eremua.

Dekretu honen bidez, Euskal Autonomia Erkidegoan emango diren Oinarrizko Lanbide Heziketako zazpi tituluren curriculumak ezartzen dira.

2. artikulua.– Tituluen identifikazioa.

Dekretu honetan ezartzen diren curriculumak titulu hauei dagozkie: Baso Aprobetxamenduetako oinarrizko lanbide-titulua, Nekazaritza eta Abeltzaintzako oinarrizko lanbide-titulua, Instalazio Elektroteknikoetako eta Mekanikako oinarrizko lanbide-titulua, Fabrikazio eta Muntaketako oinarrizko lanbide-titulua, Itsas eta Arrantza Jardueretako oinarrizko lanbide-titulua, Tapizatze-lanetako eta Gortinagintzako oinarrizko lanbide-titulua eta Beiragintzako eta Buztingintzako oinarrizko lanbide-titulua.

Arau hauetan daude identifikatuta: 127/2014 Errege Dekretua, otsailaren 28koa, hezkuntza-sistemako lanbide-heziketako ikasketen Oinarrizko Lanbide Heziketaren alderdi espezifiko batzuk arautzen dituena, hamalau oinarrizko lanbide-titulu onartzen dituena, haien oinarrizko curriculumak finkatzen dituena eta Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan ezarritako irakaskuntzei dagozkien titulu akademiko eta lanbide-tituluak emateari buruzko abenduaren 4ko 1850/2009 Errege Dekretua aldatzen duena; 356/2014 Errege Dekretua, maiatzaren 16koa, Lanbide Heziketako irakaskuntzen titulu-katalogoko Oinarrizko Lanbide Heziketako zazpi titulu ezartzen dituena; eta 774/2015 Errege Dekretua, abuztuaren 28koa, Lanbide Heziketako irakaskuntzen titulu-katalogoko Oinarrizko Lanbide Heziketako sei titulu ezartzen dituena.

3. artikulua.– Curriculumen identifikazioa.

Dekretu honetan ezartzen diren Oinarrizko Lanbide Heziketako tituluen curriculumak bat datoz otsailaren 28ko 127/2014 Errege Dekretuaren III. eta IV. kapituluetan jasotakoarekin, baita dagoen arauak titulu bakoitzerako arautzen duen oinarrizko curriculumarekin ere.

4. artikulua.– Eranskinen edukia.

1.– Beste eranskin hauetan daude dekretu honetan ezartzen diren Oinarrizko Lanbide Heziketako tituluen curriculumetako lanbide-moduluen irakaskuntzak eta gainerako elementu espezifikoak:

I. eranskina: Oinarrizko lanbide-modulua: Baso Aprobetxamenduak.

II. eranskina: Oinarrizko lanbide-modulua: Nekazaritza eta Abeltzaintza.

III. eranskina: Oinarrizko lanbide-modulua: Instalazio Elektroteknikoak eta Mekanika.

IV. eranskina: Oinarrizko lanbide-modulua: Fabrikazioa eta Muntaketa.

V. eranskina: Oinarrizko lanbide-modulua: Itsas eta Arrantza Jarduerak.

VI. eranskina: Oinarrizko lanbide-modulua: Tapizatze-lanak eta Gortinagintza.

VII. eranskina: Oinarrizko lanbide-modulua: Beiragintza eta Buztingintza.

2.– Titulu bakoitzari dagokion oinarrizko arauko ataletan adierazita daude titulu bakoitzeko Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionalako kualifikazioen eta konpetentzia-atalen zerrendak, baita heziketa-ziklo bakoitzeko lanbide-moduluen eta konpetentzia-atalen arteko egokitasunak ere, haiek egiaztatu edo baliozkotu behar izanez gero.

3.– Heziketa-ziklo bakoitzari dagokion dekretuaren eranskin bakoitzeko 4. atalean adierazita daude lanbide-heziketako zentroetan irakaslan garatu ahal izateko gutxieneko espazioak eta ekipamenduak. Horretaz gain, zentroek nahitaez bete behar dituzte zenbait arau; hain zuzen ere, aukera-berdintasunari buruzkoa, denentzako diseinuari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoa, lan-arriskuen prebentzioari buruzkoa, eta lanpostuko segurtasunari eta osasunari buruzkoa.

4.– Hemen adierazita daude Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 42.4 artikuluan ezarrita dauden eta dekretu honen eranskinetan aipatzen diren eduki-bloke komunekin erlacionatutako modulu-tako irakasleen betekizunak: otsailaren 28ko 127/2014 Dekretuaren 20. artikuluan, eta azaroaren 8ko 1834/2008 Errege Dekretuaren VI. eranskinean (1834/2008 Errege Dekretua, azaroaren 8koa, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Batxilergoan, Lanbide Heziketan eta erregimen bereziko irakaskuntzetan irakasteko prestakuntza-baldintzak ezartzen dituen eta Bigarren Hezkuntzako irakaskuntza-kidegoen espezialitateak zehazten dituen, uztailaren 17ko 665/2015 Errege Dekretuak emandako idazketan –665/2015 Errege Dekretua, uztailaren 17koa, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Batxilergoan, Lanbide Heziketan eta araubide bereziko ikasketetan irakasteari buruzko eta irakasleen hasierako prestakuntzari eta Bigarren Hezkuntzako irakasle kidegoen espezialitateei buruzko xedapen jakin batzuk garatzen dituen–).

5.– Hemen adierazita daude heziketa-ziklo bakoitzeko gainerako modulu-tan irakatsi behar duten irakasleen betekizunak: otsailaren 28ko 127/2014 Errege Dekretuaren 20. artikuluan eta heziketa-ziklo bakoitzari dagokion dekretu honetako eranskin bakoitzaren 5. atalean.

5. artikulua.– Hezkuntza-ingurunearekiko egokitzapena.

1.– Ikastetxearen pedagogia- eta antolamendu-autonomiaren esparruan, ikastetxeari dagokio bere curriculum-proiektua ezartzea, eta proiektu horretan landuko ditu bere irakaskuntza-lanaren ezaugarriak eta nortasuna zehazteko eta lanbide-moduluen programaziorako irizpideak finkatzeko behar diren erabakiak.

2.– Ikastetxearen ikasketa-proiektuaren esparruan, ikastetxeko sail-tako irakasleei dagokie Oinarrizko Lanbide Heziketako heziketa-zikloak osatzen dituzten lanbide-moduluen programa-zioak prestatzea eta onartzea. Horretarako, ezartzen diren helburu orokorrak izan behar dituzte kontuan; lanbide-modulu bakoitzean bildutako ikaskuntzaren emaitzak, ebaluazio-irizpideak eta edukiak errespetatu behar dituzte; eta irakaskuntzen erreferentziazko lanbide-profila hartu behar dute euskarri gisa.

3.– Ikastetxeak ikasketak euskaraz egiten jarraitzeko aukera eman beharko die ikasleei, baldin eta ikasleek hala nahi badute.

XEDAPEN GEHIGARRIA.– Ikasteko metodologia berritzaileak.

Ikastetxeek aukera izango dute, beren autonomia pedagogikoaz eta antolamendukoaz baliatuta, eta ikasketa-proiektuko aurreikuspenen arabera, dekretu honen eranskinetan lanbide-moduluek duten iraupena zertxobait aldatzea proposatzen duten proiektuak prestatzeko, heziketa-zikloak emateari buruzko estrategietan eta metodologietan oinarrituta. Hori egin ahal izango da, baldin eta ez bada aldatzen haien mailakako banaketa, eta titulua sortzeko errege-dekretuan modulu bakoitzerako ezarri diren gutxieneko ordutegiak errespetatzen badira. Lanbide Heziketaren eskumena duen sailburuordetzaren baimena beharko dute proiektuek.

AZKEN XEDAPENA.– Indarrean jartzea.

Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean dekretu hau.

Vitoria-Gasteizen, 2019ko urtarrilaren 22an.

Lehendakaria,
IÑIGO URKULLU RENTERIA.

Hezkuntzako sailburua,
CRISTINA URIARTE TOLEDO.

VI. ERANSKINA, URTARRILAREN 22KO 11/2019 DEKRETUARENA

OINARRIZKO LANBIDE-TITULUA: TAPIZATZE-LANAK ETA GORTINAGINTZA

1.– Tituluaren identifikazioa.

Tapizatze-lanetako eta Gortinagintzako oinarrizko lanbide-titulua elementu hauek identifikatzen dute:

- Izena: Tapizatze-lanak eta Gortinagintza.
- Maila: Oinarrizko Lanbide Heziketa.
- Iraupena: 2.000 ordu.
- Lanbide-arloa: Ehungintza, Jantzigintza eta Larrugintza.
- Europako baliokidea: INSN-3.5.3 (Irakaskuntzaren Nazioarteko Sailkapen Normalizatua).

2.– Lanbide-profila.

2.1.– Tituluaren kompetentzia orokorra.

Titulu honen kompetentzia orokorra da altzariak tapizatzea, gainazalak oihaleztatzea, eta gortinak, kuxinak, zorroak eta apainketako beste elementu batzuk egitea, materialak ebakiz, markatuz eta elkartuz, materialen ahalik aprobetxamendu handiena lortuz eta eskatutako estetika eta akabera duten produktuak lortuz, adierazitako kalitatearekin lan eginez, laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumenaren babesari buruzko arauak betez eta ahoz zein idatziz komunikatuz euskaraz zein gaztelaniaz, baita atzerriko hizkuntzaren batean ere.

2.2.– Titulu honetan biltzen diren Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionaleko kualifikazioen eta kompetentzia-atalen zerrenda:

– Osatutako lanbide-kualifikazioak:

a) Altzariak eta hormak tapizatze eragiketa osagarriak. TCP136_1 (1087/2005 Errege Dekretua, irailaren 16koa). Kompetentzia-atal hauek barne hartzen ditu:

UC0428_1: Bezeroarentzako arreta, eta tapizatze-prozesuetarako horniketa-lanak egitea.

UC0429_1: Altzarien emokadura egitea, eta tapizatze prestatzeko lana eta muntaketa-lana.

UC0430_1: Hormak markoztatzea, apaintzea eta oihaleztatzea, eta horma-panelak tapizatzea.

b) Errezelak eta dekorazioko osagarriak. TCP064_1 (295/2004 Errege Dekretua, otsailaren 20koa). Kompetentzia-atal hauek barne hartzen ditu:

UC0177_1: Jantzigintza-prozesuetarako materialak eta produktuak hautatzea.

UC0178_1: Gortinak eta estoreak ebaki, prestatu eta mihiztatzea eta akabera egitea.

UC0179_1: Kuxin, zorro eta osagarriak ebaki, prestatu eta mihiztatzea eta akabera egitea.

– Osatu gabeko lanbide-kualifikazioa:

Merkataritzako jarduera osagarriak. COM412_1 (1179/2008 Errege Dekretua, uztailaren 11koa):

UC1329_1: Bezeroari arreta eta informazio operatibo, egituratu eta protokolarizatua ematea.

2.3.– Lanbide-ingurunea.

2.3.1.– Hauek dira zeregin eta lanpostu aipagarrienak:

- Altzarien tapizatzailea.
- Tapizatzaile artisaua.
- Apainketa osagarriaren tapizatzailea.
- Ibilgailuen tapizatzailea.
- Oihalezatzailea.
- Toldoen konpontzailea.
- Josteko eta brodatzeko makina industrialetako langilea.
- Gortinen eta estoreen muntatzailea.

3.– Heziketa-zikloaren irakasgaiak.

3.1.– Tituluaren helburu orokorrak.

a) Tapizatze, oihalezatze, gortinak eta ehun-apainketako beste elementu batzuk egiteko prozesuaren fase nagusiak identifikatzea, eta lantokia atontzeko eta makina eta tresnak prest jarzeko eragiketen sekuentzia zehaztea.

b) Tapizatze, oihalezatze eta gortinak egiteko lanei buruzko dokumentazio teknikoa interpretatzea, eta josteko eta instalatzeko materialak eta produktuak hautatu eta biltzeko espezifikazio garrantzitsuak identifikatzea.

c) Tapizatze, oihalezatze eta gortinak egiteko beharrezkoak diren elementuen ataltze-zerrendak egitea, eta elementu horien forma eta dimentsioak zehaztea, txantiloak eginez eta ehunezko atalak markatu eta ebakitzeko eragiketak sekuentziatuz.

d) Beharrezkoak diren ekipoak, erremintak eta osagarriak hautatzea, eta ehunezko piezak eta osagarriak mihizatze aplikatu behar diren irizpideak identifikatzea.

e) Lotzeko eta grapatzeko eskuzko teknikak aplikatzea, eta ekipo eta tresnak trebetasunez eta segurtasunez erabiltzea, tapizatze eta oihalezatze eragiketak egiteko.

f) Beharrezkoak diren baliabideak zehaztea ezarritako prozeduraren zehaztapenen eta balizko bezeroen eskakizunen arabera, eta ekipo eta tresnak trebetasunez eta segurtasunez erabiltzea, gortinak, estoreak eta oihal-apainketako beste elementu batzuk instalatu eta muntatzeko eragiketa osagarriak egiteko.

g) Lanak egiteko beharrezkoak diren materialen, eskulanaren eta beste baliabide batzuen kopuruak kalkulatzeko, eta informazio garrantzitsua hautatzea, aurrekontuak eta fakturak egiteko ezarritako prozeduren arabera.

h) Arotzeriako eta altzarigintzako elementuen fabrikazioarekin eta instalazioarekin zerikusia duten enkargu, gauzatze eta entregatze lanen prozedurak deskribatzea.

i) Ingurune naturalean izaten diren gertakariak ulertzea, ezagutza zientifikoa jakintza integratu baten moduan erabiliz; halaber, ezagutzaren eta esperientziaren eremuetan oinarritako arazoak identifikatu eta konpontzeko metodoak ezagutu eta aplikatzea.

j) Trebetasunak garatzea arazoak formulatu, planteatu, interpretatu eta konpontzeko; kalkulu matematikoen arrazamendua aplikatzea gizartean eta lan ingurunean moldatzeko, eta bere baliabide ekonomikoak kudeatzea.

k) Giza gorputzaren funtzionamenduaren oinarritako alderdiak identifikatu eta ulertzea, eta horiek norberaren eta taldearen osasunarekin lotzea; gainera, higiena eta osasuna baloratzea bizitzan ohitura osasungarriak garatu eta finkatzeko, zein ingurunean dauden kontuan hartuta.

l) Natura-ondarearen zaintzarekin eta iraunkortasunarekin bat datozen ohiturak eta balioak garatzea, eta izaki bizidunen eta natura-ingurunearen arteko elkarreaginak ulertzea, horrela gizakien ekintzak ingurumenaren orekan dituen ondorioak baloratu ahal izateko.

m) Informazio-iturrien oinarrizko trebetasunak garatzea, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak ikuspegi kritikoz erabiltzea, ingurune pertsonal, sozial edo profesionalean informazioa lortu eta jakinarazteko.

n) Kultura- eta arte-ekoizpenen oinarrizko ezaugarriak ezagutzea, haien elementuak aztertzeo oinarrizko teknikak aplikatuz, errespetuz eta sentikortasunez jokatzeko kultura-aniztasunaren, ondare historiko-artistikoaren eta kultura- zein arte-adierazpenen aurrean.

ñ) Hizkuntza-trebetasun eta -abileziak garatu eta finkatzea eta eskatzen den zehaztasun, argitasun eta arintasun maila lortzea, euskararen eta gaztelaniaren ezagutza erabiliz, gizarte-inguru- nean, eguneroko bizitzan eta lan-jardueran komunikatzeko.

o) Atzerriko hizkuntzan oinarrizko hizkuntza-trebetasunak garatzea, ahoz eta idatziz komunikatu ahal izateko eguneroko bizitzan eta lan-jardueran ohikoak eta aurreikustekoak diren egoeretan.

p) Gaur egungo gertakarien arrazoiak eta ezaugarriak ezagutzea, baita bilakaera historikoari eta banaketa geografikoari dagozkionak ere, gaur egungo gizarte- ezaugarriak azaltzeko.

q) Printzipio demokratikoetan oinarritutako balioak eta jokaerak garatzea, eta ohiko harreman sozialetan eta gatazken konponbide baketsuan aplikatzea.

r) Prestakuntzarako dauden baliabideak eta eskaintzak alderatu eta hautatzea bizialdi osoko ikaskuntzarako, lan-egoera berriei eta egoera pertsonal berriei egokitzeko.

s) Ekimena, sormena eta joera ekintzailea garatzea, baita norberarengan konfiantza, parte-har- tzea eta ikuspegi kritikoa izatea ere, egoerak eta gorabeherak konpondu ahal izateko bai lan-jar- dueran bai eremu pertsonalean.

t) Lanak taldean egitea, nor bere betebeharrak hartuz, besteak errespetatuz eta beraiekin elkarlanean arituz, besteekiko tolerantziaz eta errespetuz, zereginak eraginkortasunez egiteko eta garapen pertsonalerako lagungarri izateko.

u) Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzea informatzeko, komunikatzeko, ikasteko eta laneko zereginak errazteko.

v) Laneko eta ingurumeneko arriskuak lan-jarduerarekin erlazionatzea, norbera babesteko behar diren prebentzio-neurriak erabiltzeko xedez, eta beste pertsoneri eta ingurumenari kalterik ez egiteko.

w) Bere lanbide jarduerako teknikak garatzea lanaren eraginkortasuna eta kalitatea ziurtatuz, eta, bidezkoa bada, laneko jardueretan hobekuntzak proposatzea.

x) Baldintza sozialak eta lanekoak arautzen dituen lege-esparrua kontuan izanda, gizarteko agente aktibo gisa dituen eskubideak eta betebeharrak zein diren jakitea, herritar demokratiko gisa parte hartzeko.

y) Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskubideei buruzko arautegia ezagutzea; batez ere, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legea eta haren garape- nean onartutako xedapenak, hizkuntza-eskubideei buruzkoak.

3.2.– Lanbide-moduluak.

Heziketa-ziklo honen moduluak honako hauek dira:

Kodea	Lanbide-modulua	Ordu-esleipena	Kurtsoa
3077	Ehunezko produktuak eta materialak.	99	1
3100	Gortinak eta estoreak egitea eta muntatzea.	165	1
3078	Altzariak tapizatzea.	132	1
3099	Muralak tapizatzea eta azalerak oihalez estaltzea.	120	2
3101	Ehunezko dekorazio-artikuluak egitea.	165	1

Kodea	Lanbide-modulua	Ordu-esleipena	Kurtsoa
3005	Bezeroen arreta.	66	1
E700	Ehunen eta ijeztuen mihizatzea.	144	2
E701	Ehunak eta ijeztuak moztea.	96	2
3009	Zientzia aplikatuak I.	165	1
3010	Zientzia aplikatuak II.	144	2
3011	Komunikazioa eta gizartea I.	165	1
3012	Komunikazioa eta gizartea II.	168	2
E800	Laneko prestakuntza eta orientabidea.	53	2
3103	Lantokiko prestakuntza.	260	2
	Tutoretza eta orientabidea I.	33	1
	Tutoretza eta orientabidea II.	25	2
GUZTIRA		2.000	

3.3.– Moduluen garapena:

Lanbide-modulua: Ehunezko produktuak eta materialak

Kodea: 3077

Kurtsoa: 1.

Iraupena: 99 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak

1.– Ehunezko material eta produktuak jasotzen ditu, eta haien propietate eta aplikazioak bereizten ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Jasotako salgaiak eta albaranaren edukia bat etortzen diren aztertu du.
- b) Materialak bereizi ditu (ehunak, xaflak, elementu osagarriak eta beste batzuk), ezaugarrien eta aplikazioaren arabera.
- c) Materialak sailkatu ditu, ezaugarriak kontuan harturik (tamaina, loditasuna, akatsak eta beste batzuk), baita jatorriaren eta aplikazioaren arabera.
- d) Akats eta anomaliarik ohikoenei erreparatu die, bai jatorri naturala dutenei bai fabrikazio prozesuaren ondoriozkoiei.
- e) Ehungintzako material eta produktuak fabrikatzeko oinarrizko prozesuak deskribatu ditu.
- f) Tratamenduek lehengaiei eransten dizkieten propietate eta ezaugarriak deskribatu ditu (zuri-tzea, tinduak, gogorgarriak eta beste batzuk).
- g) Osaerari eta manipulazioari buruzko etiketa normalizatuak interpretatu ditu.
- h) Egiaztatu du bat datozela etiketak material edo produktuaren fitxa teknikoko zehaztapenekin.
- i) Denboraz eta ahaleginez aritu da ezagutzak eta informazio osagarriak zabalitzen.

2.– Elementu osagarriak jasotzen ditu, haien ezaugarriak eta aplikazioak lotuz.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Jasotako lotearen osaera eta haiek babesteko neurriak erabaki ditu.
- b) Egiaztatu du bat datozela jasotako elementuak eta eskatutakoak.
- c) Elementu betegarriak, indargarriak, apaingarriak, euskarriak eta beste batzuk identifikatu ditu.
- d) Elementu osagarriak bereizi ditu, haien ezaugarriak eta aplikazioak kontuan izanda.
- e) Elementu osagarriak sailkatu ditu, terminologia zuzena erabiliz betiere.
- f) Egiaztatu du bat datozela etiketak material edo produktuaren fitxa teknikoko zehaztapenekin.

3.– Ehungintzako material eta produktuak eta elementu osagarriak biltegitratzen ditu, eta haien-tzako kokalekua eta baldintzak justifikatzen.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Produktuak jatorriaren eta aplikazioaren arabera taldekatu ditu.
- b) Ehungintzako materialak eta elementu osagarriak erabili eta kontserbatzeko oinarrizko baldintzak aipatu ditu.
- c) Gaizki erabiltzeagatik edo biltegitratzeagatik gertatutako akatsak identifikatu ditu.
- d) Ingurumeneko baldintzen zerrenda egin du (tenperatura, hezetasuna, argia eta aireztatzea, besteak beste), eta pilatutako produktuak biltegian jartzeko prozedura zehaztu.
- e) Biltegiko produktuen trazabilitatea ziurtatu du.
- f) Aurkezteko eta garraiatzeko moduak biltegitratzeko eta garraiatzeko beharrekin lotu ditu.
- g) Ehungintzako materialak eta elementu osagarriak biltegitratzeko eta egokitzeko oinarrizko baldintzak identifikatu ditu.
- h) Segurtasunari eta laneko arriskuen prebentzioari buruzko neurriak errespetatu eta aplikatu ditu biltegian.
- i) Biltegia garbi eta txukun eduki du une oro.

4.– Biltegiko izakinak kontrolatzen ditu, eta gutxieneko kantitatea justifikatzen.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Biltegian diren produktuen inbentarioa egin du, eta, beharrezkoa denean, gorabeheren parte ere bai.
- b) Biltegiari lotutako dokumentazio teknikoa deskribatu du.
- c) Gutxieneko biltegitratzea hornitzaileen horniketa-denborarekin erlazionatu du.
- d) Biltegitratze eta inbentario motak eta haien aldagaiak identifikatu ditu.
- e) Biltegitratzea berriturik dagoela ziurtatzeko erabiltzen diren mekanismoak zehaztu ditu.
- f) Informatikako tresnak aplikatu ditu biltegia kontrolatzeko.
- g) Izakinen sarrerak eta irteerak erregistratu ditu, eta dagozkion artxiboak eguneratu ditu.
- h) Argi egin du biltegiko kontrolari buruzko informazioa, modu txukunean, egituratuan eta zehatzean.
- i) Biltegia kontrolatzeak produkzio-prozesuan duen garrantzia balioetsi du.

B) Edukiak.

1.– Materialak eta gaiak ehungintzan eta larrugintzan.

- Harrerako eragiketa eta egiaztapenak.
- Produktuen sarrerari buruzko dokumentuak.

- Etiketen eta dokumentazio teknikoaren irakurketa eta interpretazioa.
- Materialen identifikazioa, motaren eta ezaugarrien arabera.
- Ehungintzako materialen eta produktuen merkataritza-aurkezpena.
- Materialetan akats eta anomaliak atzematea.
- Zuntz naturalak, artifizialak eta sintetikoak. Sailkapena, ezaugarriak, propietateak eta lortzeko prozesuak.
- Hariak: motak, identifikazioa eta transformazio prozesuak.
- Ehunak: zulo-brodatua eta puntua. Egitura eta lortzeko modua.
- Ehundu gabeko oihalak: ezaugarriak eta lortzeko modua.
- Larrua eta larruazala. Ezaugarriak eta aplikazioak ehungintzan. Akats nagusiak.
- Hobetzeko tratamenduak.
- Ehungintzako produktuen, osagarrien eta hornigaien etiketatze-lanari buruzko arauak.

2.– Elementu osagarriak.

- Etiketen eta dokumentazio teknikoaren irakurketa eta interpretazioa.
- Elementu osagarriak identifikatzea, motaren eta ezaugarrien arabera.
- Elementu osagarrien merkataritza-aurkezpena.
- Akatsak eta anomaliak aurkitzea.
- Lekedak eta kolak, silikonak eta disolbagarriak. Ezaugarriak eta aplikazioak jantzigintzan.
- Osagarriak eta lanabesak: zerrendak, oihal-tartekiak, zintak, bieseak, lokarriak, eskudelak eta bestelakoak.
- Osagarriak: kremaileak, botoiak, parpailak, tolesak, bazterkiak, biziak, azpildurak, ingleteak, patchworka eta bestelako erremateak.
- Betetzeko edo indartzeko osagarriak: guata, muletoia, landare-zurda, lumak, kotoia, besteak beste.
- Tinduak eta argizariak. Motak eta aplikazioak.
- Errezelak eta dekorazioko osagarriak egiteko erabilitako bestelako elementu osagarri batzuk.
- Tapizatze-lanetan erabilitako beste material osagarri batzuk.

3.– Ehungintzako material eta produktuak eta elementu osagarriak biltegitratzea.

- Produktuen identifikazioa eta kodetzea.
- Materialen biltegitratzea.
- Gaien eta materialen manipulazioa.
- Biltegitratzeko eta kontserbatzeko baldintzak.
- Kokatzea, antolatzea eta espazioa optimizatzea.
- Trazabilitatea. - Ehungintzako materialen garbiketa eta mantentze-lana.
- Prebentzio-neurriak biltegitratzean eta materialak erabiltzean.

4.– Biltegiaren kontrola.

- Biltegi txiki baten kudeaketa.
- Izakinak kontrolatzea.
- Biltegitratze motak.
- Inbentarioa: motak eta metodoak.
- Biltegiaren kudeaketan informazioaren eta komunikazioaren teknologiak aplikatzea. Kal-kulu-orriak, testu-prozesadoreak eta berariazko aplikazioak. Posta elektronikoa.

Lanbide-modulua: Gortinak eta estoreak egitea eta muntatzea

Kodea: 3100

Kurtsoa: 1.

Iraupena: 165 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Estali beharreko azaleratik edo hutsunetik abiatuta, aurrekontuak eta fakturak egiten ditu, eta haiek justifikatzen ditu erabilitako materiala eta prozesuari lotutako zailtasuna kontuan hartuta.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Estali beharreko azalera edo hutsunea neurtu du, behar den zehaztasunarekin.
- b) Instalazioaren krokisa egin du, eta han bildu ditu beharrezkoak diren elementu guztiak.
- c) Luzera eta zabalera ondorioztatu ditu.
- d) Josturaren marjinak eta lasaierak definitu ditu.
- e) Materialaren kopurua kalkulatu du.
- f) Produktua lantzeak eskatzen duen denbora kalkulatu du, eta lotutako eragozpenak aipatu ditu.
- g) Merkataritzako marjina aplikatu die ezarritako kostuei.
- h) Fakturak egin ditu, aurrekontuaren arabera, eta egon litezkeen desbideratzeak justifikatu, betiere betebeharrak legalak betez.
- i) Aurrekontua eta fakturak egiteko aplikazio informatikoak erabili ditu.

2.– Gortinak egiteko makinak, ekipoak eta erremintak prestatzen ditu, eta hautatutako aldagaiak tratatu beharreko ehunaren ezaugarriekin lotzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Ekipo eta erremintak identifikatu eta sailkatu ditu joste-prozesuan dituzten prestazioen arabera.
- b) Formatuen aldaketarekin lotutako muntatze- eta desmuntatze-eragiketak egin ditu.
- c) Ekipo eta erreminten garbiketa, lubrifikazioa eta lehen mailako mantentze-lanak egin ditu.
- d) Ekipo, osagarri eta erreminten doiketa egin du, egin beharreko lanaren eta erabili behar den materialaren arabera.
- e) Parametroak proba-eragiketetara doitu ditu.
- f) Ekipoen elementu suntsikorrak zein diren finkatu du, eta haien muntaketaren eta desmuntaketaren proba-lanak egin ditu.
- g) Lan-eremua ordenatuta, garbi eta seguru eduki du.
- h) Makina eta erreminten erabileraren segurtasunarekin zerikusia duten bitarteko eta ekipoak identifikatu ditu.
- i) Laneko arriskuen prebentzioko neurriak aplikatu ditu makinak eta erremintak prestatzeko eragiketetan.

3.– Gortinak eta estoreak egin ditu, joste-teknikak aplikatuz.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Materiala hautatu du, egin beharreko gaiaren arabera.
- b) Materialak (kanpoko ehuna, artehuna, forruak eta bestelakoak) prestatzeko prozedurak deskribatu ditu, eta eragina duten parametroak kontrolatu ditu desbideratzerik ez izateko (testura, kolorea, marrazkia eta bestelakoak).

c) Patroiak marraztu ditu materialaren gainean, eta lotura-puntuak, oihal-ertzen akaberak eta apaingarrien edo osagarrien kokalekuak seinatu ditu.

d) Mozketa-lanak piezen profilak deformatu gabe egin ditu, zulotxoak eta zuloak markatuz.

e) Mihizatze-sistemak sailkatu eta deskribatu ditu, loturaren, bitartekoen eta materialen arabera.

f) Mihizatze-eragiketak egin ditu, lotura mota bakoitzerako egokiak diren metodo eta teknikak aplikatuz (oihal-ertzen akabera, izurtua, itxiturakoa, eta beste batzuk).

g) Tarteko eta bukaerako akabera-lanak egin ditu, segurtasuneko eta estetikako irizpideak kontuan hartuta.

h) Lisatuz murriztu ditu hautemandako anomaliak (zimurrak, soberako hariak, erliebeak, distirak eta bestelakoak), produktuaren forma kontuan hartuta.

i) Elementu osagarriak eta apaingarriak jarri ditu, amaierako diseinuaren arabera.

j) Josteko ideia batzuk proposatu ditu, eta sormena erakutsi du.

k) Laneko arriskuen prebentzioari buruz eskatzen diren neurriak aplikatu ditu.

4.– Gortinak eta estoreak instalatu ditu, helburu duten espazio fisikoan, eta instalazioaren funtzionaltasuna haren estetikarekin lotu du.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Gortinetarako mekanismoak sailkatu ditu, haien ezaugarrien arabera.

b) Egindako gortinetarako egokiak diren mekanismoak muntatu ditu, eta funtzio mekanikoa ongi betetzen dutela egiaztatu du.

c) Gortinak eta estoreak instalatzeko erabiltzen den materiala eta erremintak identifikatu ditu.

d) Jarri beharreko oihaletarako mekanismo eta euskarrien instalazio egokiena zein den aztertu eta aukeratu du, haien funtzionaltasuna eta estetika kontuan izanda.

e) Euskarriak eta mekanismoa kokatu behar diren espazio fisikoan instalatu ditu, eta bereziki zaindu du lekua ahalik garbien edukitzea.

f) Gortinak dagokien espazio fisikoan jarri ditu, eta aurreikusitako parametro funtzionalak eta estetikoak betetzen dituztela egiaztatu du.

g) Tapizatze-laneko akats edo problemak antzeman ditu, eta, ahal izan denean, tokian bertan konpondu.

h) Lan-eremua txukun eta garbi utzi du instalazioa bukatu eta gero.

i) Laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumen-babesari buruz eskatzen diren espezifikazioak aplikatu ditu.

B) Edukiak.

1.– Gortinak eta estoreak egiteko eta instalatzeko aurrekontua.

– Hutsuneak eta azalerak neurtzea.

– Estali beharreko leiho edo espazio motak eta haien ezaugarriak.

– Egin beharreko produktu motak eta haien ezaugarri nagusiak: gortinen buruak, buruentzako zintak, gortinak, ohazeruetarakoak eta estoreak.

– Gortinaren eta leihoaren arteko erlazioa. Formak eta estiloak.

– Gortinen erremateak: galeriak, bandak, girlandak, erorkerak, errezel-euskarriak, ertzak, begiztak, xingola-arrosak eta beste batzuk.

– Estorearen eta leihoaren arteko erlazioa. Formak eta estiloak.

– Errezelaren ezaugarri nagusiak.

– Txantiloiak eta patroiak, produktuaren arabera.

– Materialen eta hondar-materialaren kalkulua.

- Aurrekontu baten datuak. Entregatzeko epeak, ordainbidea eta kalitateak.
- Mozkin-marjina. Deskontuak. Salmenten bolumena.
- Aurrekontuak egitea, aplikazio informatikoak erabilia.
- Errealitatean oinarritutako adierazpen grafikoa: diseinua eta krokisa, ekoizpenerako jarraibide teknikoak.

- Lotutako zergak. BEZa.

2.– Makinen, ekipoen eta erreminten doikuntza.

- Etxeko ehungintzako artikuluak egiteko erabiltzen diren makina, lanabes eta osagarri motak.
- Makinen, lanabesen eta osagarrien funtzioak ekoizpen-prozesuan.
- Makinak, lanabesak eta osagarriak erabiltzeko prozedurak. Segurtasun-irizpideak eta baldintzak ekoizpen-prozesuan.
- Makinen atal suntsikorrak eta atal doigarriak.
- Makinak doitzeko eragiketak, haien funtzioa kontuan hartuta.
- Makinak garbitzeko ekipo eta osagarriak.
- Ohiko matxurak.
- Lehen mailako mantentze-eragiketak.
- Laneko arriskuen eta ingurumen-arriskuen prebentziorako aplikagarriak diren espezifikazioak.

3.– Gortinak eta estoreak egitea.

- Egin beharreko produktu motak eta haien ezaugarri nagusiak. Gortinak eta estoreak.
- Konponketako oinarritzko zeregin eta prozesuak jantzigintzan.
- Materialak ebakitzeko teknika eta prozedurak.
- Ebakitako piezak mihiztatzeko teknika eta prozedurak.
- Produktuaren akabera egiteko eta prestatzeko teknikak, entregatzeko.
- Ekoizpenean kalitatea kontrolatzeko sistemak, etxeko ehungintzako artikuluak egiteko prozesuetan aplikatuak.
- Sormena gortinak eta estoreak diseinatzean.
- Norbera babesteko ekipoak.
- Gortinak eta estoreak instalatzea.
- Laneko arriskuen prebentziorako aplikagarriak diren neurriak.

4.– Gortinen mekanismo eta euskarri motak eta haien ezaugarriak.

- Mekanismoen funtzionaltasuna.
- Mekanismoak muntatzeko eta prestatzeko teknikak eta prozedurak.
- Euskarriak instalatzeko erreminta elektroeramangarriak eta esku-erremintak. Ezaugarriak eta erabiltzeko prozedura.
- Eraikuntza-elementu motak eta haien ezaugarriak, euskarriak instalatzeari dagokionez.
- Gortinei eusteko euskarri motak eta haien ezaugarriak.
- Gortinei eusteko euskarriak eta gortinak instalatzeko teknikak eta prozedurak.
- Segurtasunari buruzko alderdiak euskarriak instalatzeko lanetan.
- Garbiketa eta akabera instalazio-prozesuan.
- Laneko arriskuen eta ingurumen-arriskuen prebentziorako aplikagarriak diren espezifikazioak.

Lanbide-modulua: Altzariak tapizatzea

Kodea: 3078

Kurtsoa: 1.

Iraupena: 132 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Altzarien tapizatzeko lanen aurrekontuak eta fakturak egiten ditu, eta haiek justifikatzen ditu erabilitako materiala eta prozesuari lotutako zailtasuna kontuan hartuta.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Tapizatu behar den altzariaren edo altzari-atalaren neurriak hartu ditu.
- b) Tapizatzeko lanerako behar diren materialak zein diren finkatu du.
- c) Luzera eta zabalera kalkulatu ditu.
- d) Material kantitatea kalkulatu du.
- e) Produktua lantzeak eskatzen duen denbora kalkulatu du.
- f) Horretarako zailtasunak adierazi ditu.
- g) Merkataritzako marjina aplikatu die ezarritako kostuei.
- h) Fakturak egin ditu, aurrekontuaren arabera, eta egon litezkeen desbideratzeak justifikatu, betiere betebeharrak legalak betez.
- i) Aurrekontua eta fakturak egiteko aplikazio informatikoak erabili ditu.

2.– Altzariak tapizatzeko makina, ekipa eta erremintak prestatzen ditu, hautatutako aldagaiak lortu nahi den produktuaren ezaugarriekin lotuz.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Ekipa eta erremintak identifikatu eta sailkatu ditu tapizatzeko prozesuan dituzten prestazioen arabera.
- b) Lanabesen aldaketarekin lotutako muntatze- eta desmuntatze-eragiketak egin ditu.
- c) Ekipa eta erreminten garbiketa, lubrifikazioa eta lehen mailako mantentze-lanak egin ditu.
- d) Ekipa, osagarri eta erreminten doiketa egin du, egin beharreko lanaren eta erabili behar den materialaren arabera.
- e) Parametroak proba-eragiketara doitu ditu.
- f) Ekipoen elementu suntsikorrak zein diren finkatu du, eta haien muntaketaren eta desmuntaketaren proba-lanak egin ditu.
- g) Lan-eremua ordenatuta, garbi eta seguru eduki du.
- h) Makina eta erreminten erabileraren segurtasunarekin zerikusia duten bitarteko eta ekipoak identifikatu ditu.
- i) Laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumen-babesari buruz eskatzen diren arauak aplikatu ditu.

3.– Altzarien tapizatzeko lanerako piezak sortu ditu, patroiak egin, eta jantzigintzako teknikak aplikatu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Altzari modelo desberdinak tapizatzeko prozesuak aztertu ditu.
- b) Tapizatzeko lanen irizpide estetikoak eta funtzionalak altzariaren kokalekuarekin eta aplikazioarekin lotu ditu.

c) Altzari tapizatuak desmuntatu edo erantzi ditu, kanpoko edo barneko estalkia, ehunarteak, betegarriak eta suspentsioak edo euskarriak kenduz.

d) Materialak (kanpoko ehuna, artehuna, betegarriak, forruak eta bestelakoak) prestatzeko prozedurak deskribatu ditu, eta eragina duten parametroak kontrolatu ditu desbideratzerik ez izateko (testura, kolorea, marrazkia eta bestelakoak).

e) Patroia egin du, tapizatu beharreko altzariaren neurrietara egokituta.

f) Materiala markatu du hauek seinalatuz: juntura-puntuak, bazterren akaberak, apaingarrien eta hornigaien kokalekua.

g) Mozketa-lanak piezen profilak deformatu gabe egin ditu, eta hariaren norabide egokian.

h) Mihizatze-eragiketak egin ditu, lotura mota bakoitzerako egokiak diren metodo eta teknikak aplikatuz (oihal-ertzen akabera, izurtua, itxiturakoa, eta beste batzuk).

i) Tarteko eta bukaerako akabera-lanak egin ditu, segurtasuneko eta estetikako irizpideak kon-tuan hartuta.

j) Josteko zenbait ideia proposatu ditu, eta sormena erakutsi du.

k) Laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumen-babesari buruz eskatzen diren arauak apli-
katu ditu.

4.– Altzariak tapizatzen ditu, tapizatuak muntatzeko prozedurak identifikatuz eta aplikatuz.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Altzarien armazoiaren eta suspentsioaren elementuak identifikatu ditu.

b) Apar eta guata moten eragina deskribatu du.

c) Altzariaren armazoa prestatu du, egonkortasunik eta sendotasunik ba ote duen egiaztatu.

d) Suspentsio-elementuak jarri ditu altzariaren armazoian (hedeak, malguki kiribilak edo tentsio-
koak, zumitzak eta beste batzuk).

e) Material betegarria banatu du (aparra, zurda, kotoi harroa), eta modeloaren egiturara eta formara egokitu.

f) Material betegarriarekin, nahi den simetria eta bolumena lortu ditu.

g) Zona bakoitzari dagozkion piezak finkatu ditu (kanpoko edo barneko ehunak, ehunartea, forrua).

h) Elementu apaingarriak aplikatu ditu, diseinuaren arabera (mortxilak, botoiak, galoiak eta beste batzuk).

i) Tapizatze-laneko akats edo problemak antzeman ditu, eta, ahal izan denean, tokian bertan konpondu.

j) Laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumen-babesari buruz eskatzen diren arauak apli-
katu ditu.

k) Lan-eremua txukun eta garbi utzi du tapizatze-lana bukatu eta gero.

B) Edukiak.

1.– Altzariak tapizatze lanen aurrekontua eta fakturak egitea.

– Tapizatu beharreko altzari motak, modeloak eta ezaugarriak: aulkiak, tabureteak, oinazpikoak, besaulkiak eta sofak, besteak beste.

– Altzari motak: klasikoa, modernoa eta zaharberritua.

– Altzariak tapizatze neurriak hartzeko lana. Neurtzeko teknikak.

– Tapizatze motak. Formak. Txantiloak eta patroiak, produktuaren arabera.

– Materialen eta hondar-materialaren kalkulua.

– Aurrekontu baten datuak. Entregatzeko epeak, ordainbidea eta kalitateak.

– Mozkin-marjina. Deskontuak. Salmenten bolumena.

- Aurrekontuak egitea, aplikazio informatikoak erabilia.
- Errealitatearen oinarritzko adierazpen grafikoa. Diseinua eta krokisa.
- Ekoizpenerako jarraibide teknikoak.
- Lotutako zergak. BEZa.

2.– Makinen, ekipoen eta erreminten doikuntza.

- Tapizatze-lanetan erabiltzen diren makina, lanabes eta osagarri motak.
- Makinen, lanabesen eta osagarrien funtzioak ekoizpen-prozesuan.
- Makinak, lanabesak eta osagarriak erabiltzeko prozedurak.
- Segurtasun-irizpideak eta baldintzak ekoizpen-prozesuan.
- Makinen atal suntsikorrak eta atal doigarriak.
- Makinak doitzeko eragiketak.
- Lehen mailako mantentze-eragiketak.
- Makinak garbitzeko ekipo eta osagarriak.
- Ohiko matxurak.
- Segurtasun-arauak.
- Laneko arriskuen prebentzioa. Norbera babesteko ekipoak.

3.– Tapizatu beharrekoaren piezak lortzea.

- Tapizatu beharrekoaren osagaiak bereiztea.
- Tapizerien eta betegarrien patroigintza: teknikak eta materialak; patrioiak kodetzea eta biltegitratzea.
 - Patrioiak kokatzea.
 - Tapizatze piezen eta betegarrien markatze-lana.
 - Materialak ebakitzeko teknika eta prozedurak.
 - Ebakitako piezak mihiztatzeko teknika eta prozedurak. - Jostura motak: atzera-puntada, diagonalan albaintzea, ezkutuko puntua, botoi-zuloko puntua, kate-itxurako puntua, oxkarra eta beste batzuk.
 - Tapizeriako zorroak edo piezak egitea. Prozesuaren kalitatearen kontrola.
 - Akabera-teknikak: alozak, tolesak, azpildurak, xingolak, botoiak, botoi-zuloak, kremaierak eta bestelakoak.
 - Ekoizpenean kalitatea kontrolatzeko sistemak, tapizatze-prozesuetan aplikatuak.
 - Joerak eta sormena altzariak tapizatze lanetan.
 - Norbera babesteko ekipoak.
 - Laneko arriskuen prebentzioari buruzko arauak.

4.– Altzarien tapizatze-lana.

- Altzariak egiteko osagaien tipologia eta oinarritzko ezaugarriak. Armazoiaren egitura.
- Esekidura- eta betetze-elementuen funtzioak.
- Tapizatze teknika orokorrak.
- Tapizatze-lanaren piezak altzarian muntatzeko elementuen aplikazioa: iltzeak, grapak, ber-noak, zuretarako torlojuak.
 - Oinarria eta bigungarria.
 - Osagarrien eta apaingarrien aplikazioa.
 - Segurtasunari buruzko alderdiak tapizatzearen muntaketa-eragiketei dagokienez.
 - Garbiketa eta akabera tapizatze-prozesuan.
 - Laneko arriskuen prebentzioari eta segurtasunari buruzko arauak.

Lanbide-modulua: Muralak tapizatzea eta azalera oihalez estaltzea

Kodea: 3099

Kurtsoa: 2.

Iraupena: 120 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Aurrekontuak eta fakturak egiten ditu, eta haiek justifikatzen ditu erabilitako materiala eta prozesuari lotutako zailtasuna kontuan hartuta.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Gainazalak oihalezatzeko edo hormak berriro tapizatzeo aurrekontuak egitean kontuan izan beharreko alderdiak identifikatu ditu.

b) Gainazalak oihalezatzeko edo hormak berriro tapizatzeo beharrezkoak diren piezen eta osagaien dimentsioak lortu ditu.

c) Osagarriaren multzoa osatzen duten materialak eta bestelako osagaiak ezagutu ditu.

d) Material kantitatea kalkulatu du.

e) Produktua lantzeak eskatzen duen denbora kalkulatu du, eta lotutako eragozpenak aipatu ditu.

f) Egin beharreko lanen guztirako kostuak kalkulatu ditu, kontzeptuak xehakatuta adierazita.

g) Merkataritzako marjina aplikatu die ezarritako kostuei.

h) Aurrekontuari eta fakturari lotutako zerga-betebeharrak aipatu ditu.

i) Aurrekontua eta fakturak egiteko aplikazio informatikoak erabili ditu.

2.– Oihalezatzeko piezak eta oihalak lortzen ditu, eta joste-teknikak identifikatu eta aplikatu ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Materiala hautatu du, oihalezatu beharreko azalera eta lortu beharreko pieza kopurua kontuan hartuta.

b) Materialak (kanpoko ehuna, artehuna, forruak eta bestelakoak) prestatzeo prozedurak deskribatu ditu, eta eragina duten parametroak kontrolatu ditu desbideratzerik ez izateko (testura, kolorea, marrazkia eta bestelakoak).

c) Patroiak marraztu ditu materialaren gainean, eta lotura-puntuak, oihal-ertzen akaberak eta apaingarrien edo osagarrien kokalekuak seinlatu ditu.

d) Mozketa-lanak piezen profilak deformatu gabe egin ditu, zulotxoak eta zuloak markatuz.

e) Mihizatzeo sistemak sailkatu eta deskribatu ditu, loturaren, bitartekoen eta materialen arabera.

f) Mihizatze-eragiketak egin ditu, lotura mota bakoitzerako egokiak diren metodo eta teknikak aplikatuz (oihal-ertzen akabera, izurtua, itxiturakoa, eta beste batzuk).

g) Tarteko eta bukaerako akabera-lanak egin ditu, segurtasuneko eta estetikako irizpideak kontuan hartuta.

h) Lisatuz murriztu ditu hautemandako anomaliak (zimurrak, soberako hariak, erliebeak, distirak eta bestelakoak), produktuaren forma kontuan hartuta.

i) Elementu osagarriak eta apaingarriak jarri ditu, amaierako diseinuaren arabera.

j) Josteko zenbait ideia proposatu ditu, eta sormena erakutsi du.

k) Laneko arriskuen prebentzioko neurriak aplikatu ditu makinekin ebakitzeko eta mihizatzeo eragiketetan.

3.– Hormak eta sabaiak oihaleztatzen ditu, eta horren funtzionaltasuna eta estetika aintzat hartzen du.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Hormak eta sabaiak oihaleztatzearen onurak deskribatu ditu.
- b) Gainazalak behar bezala oihaleztatzeko izan behar dituen baldintzak deskribatu ditu.
- c) Hormetan edo gainazaletan marko-bastidoreak finkatu ditu.
- d) Gainazaletan dauden hutsuneetan (leihoak, etengailuak, ateak) bastidore perimetralak jarri ditu, erliebetik behera gera ez daitezen.
- e) Muletoia modu uniformearen finkatu du marko-bastidoreen barruan.
- f) Oihala beste elementurik agerian ez geratzeko moduan muntatu du.
- g) Oihala edo hormatala egoki jarri duela egiaztatu du (tolesturarik gabe, behar den tentsioarekin, lerrotatuta, hariaren noranzkoan eta norabide egokian).
- h) Oihaleztatzearen errematea eta akabera egin du, grapak moldurekin, galoiekin edo tapize-riako zintekin estaliz.
- i) Zenbait gainazal mota oihaleztatzeko soluzio estetikoak proposatu ditu.
- j) Laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumen-babesari buruz eskatzen diren zehaztapenak aplikatu ditu.
- k) Norbera babesteko ekipoa erabili du.

4.– Horma-panelak tapizatzen ditu, lortutako produktuaren funtzionaltasuna haren estetikarekin lotuz.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Horma-panel tapizatu nagusien (bionboak, oheburukoak, banbalinoiak eta beste batzuk).
- b) Material betegarria, aparra edo muletoia behar duten gaiak identifikatu ditu.
- c) Ehuna grapaz finkatu du, eta marrazkia edo motiboa zentratuta dagoela egiaztatu du, halakorik badago.
- d) Osagarriak (ertzak, lokarriak, pasamaneria) ezarritako kokapenean jarri ditu.
- e) Produktuaren aurrealdeari akabera eman dio eta grapak ezkutatu ditu, amaierako produktuaren estetika egokia izateko.
- f) Osagarri eta apaingarrien forma, itxura eta kokalekua behar-bezalakoak direla egiaztatu du.
- g) Konpon daitezkeen anomalia edo akatsak zuzendu ditu.
- h) Lehen mailako arriskuak eta haiekin lotutako neurri prebentiboak identifikatu ditu.
- i) Laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumen-babesari buruz eskatzen diren espezifikazioak aplikatu ditu.

5.– Toldoak egiten ditu, eta zer ezaugarri eta aplikazio dituen identifikatzen.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Toldo mota nagusiak ezagutu ditu (olanak, igerilekuen estalkiak, karpak, etxebizitzetako toldoak eta beste batzuk).
- b) Toldoak egiteko erabiltzen diren material motak sailkatu ditu (iragazgaitza, opakua, eguzki-izpiak islatzen dituen, hezetasunaren aurkako tratamendua duena eta beste batzuk).
- c) Toldo motei eusten dieten egiturak edo armazoiak aztertu ditu.
- d) Toldoa osatzen duten piezen neurriak zehaztu ditu.
- e) Piezak egin ditu ezarritako neurrietan oinarrituta.
- f) Ehunezko piezak toldoaren egiturara finkatu ditu.

g) Laneko eta ingurumeneko arriskuak identifikatu ditu, baita arrisku horiei aurrea hartzeko neurriak ere.

h) Laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumen-babesari buruz eskatzen diren espezifikazioak aplikatu ditu.

B) Edukiak.

1.– Aurrekontua, gainazalen oihaleztatzean eta horma-panelak tapizatzean.

- Hormak oihaleztatzea. Sabaiak oihaleztatzea.
- Horma-panelak: bionboak, oheburukoak, banbalinoiak eta galeria zurrunkak.
- Neurriak hartzea.
- Materialen eta hondar-materialaren kalkulua.
- Aurrekontu- eta faktura-kontzeptua. Entregatzeko epeak, ordainbidea eta kalitateak.
- Mozkin-marjina. Deskontuak. Salmenten bolumena.
- Aurrekontuak eta fakturak egitea, aplikazio informatikoak erabilia.
- Lotutako zergak. BEZa.

2.– Oihaleztatzeako piezak eta oihalak lortzea.

- Produktu motak eta haien ezaugarri nagusiak.
- Oihaleztatze-lanetan erabiltzen diren makina, lanabes eta osagarri motak.
- Materialak ebakitzeko teknika eta prozedurak.
- Ebakitako piezak mihiztatzeako teknika eta prozedurak.
- Oihaleztatzeako edo horma-panelak tapizatzeako pieza edo oihalaren akabera edo prestaketa egiteko teknikak.
- Sormena oihaleztatzeak diseinatzean.
- Laneko arriskuen prebentzioko neurriak ebakitzeko eta mihiztatzeako eragiketetan.
- Norbera babesteko ekipoak.

3.– Hormak eta sabaiak oihaleztatzea.

- Estiloak, formak, motak eta ezaugarriak.
- Oihaleztatzeen ezaugarriak: akustika, berotasuna, mantentzeko eta instalatzeko erraztasuna.
- Oihaleztatze beharreko gainazalen ezaugarriak.
- Marko bastidoreak egin eta jartzea.
- Oihaleztatzeen mantentzea eta garbiketa.
- Laneko arriskuen prebentzioari buruzko arauak.

4.– Horma-panelak tapizatzea.

- Motak eta ezaugarriak: bionboak, oheburukoak, banbalinoiak eta galeria zurrunkak.
- Armairuen ateak eta barrualdea janztea.
- Horma-panelak tapizatzearen faseak.
- Produktuaren akabera egiteko eta prestatzeko teknikak, entregatzeko.
- Gaien kalitate-kontrola.
- Irizpide estetikoak horma-panelen diseinuan.
- Laneko arriskuen eta ingurumen-arriskuen prebentziorako aplikatu behar diren neurriak.
- Norbera babesteko ekipoak.

5.– Toldoak egitea.

– Toldo motak: ezaugarriak eta aplikazioak. Olanak, igerilekuen estalkiak, karpak, etxebizitzetako toldoak, tenkatuak, garraio-olanak.

- Toldoen egiturazko elementuak.
- Toldoen piezak egitea.
- Oihalezko piezak mihizatzea.
- Segurtasun-arauak.

Lanbide-modulua: Ehunezko dekorazio-artikuluak egitea

Kodea: 3101

Kurtsoa: 1.

Iraupena: 165 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Aurrekontuak eta fakturak egiten ditu, eta haiek justifikatzen ditu erabilitako materiala eta prozesuari lotutako zailtasuna kontuan hartuta.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Ehungintzako gaiak erabileraren edo kokalekuaren arabera sailkatu ditu.
- b) Egin beharreko gaien dimentsioak zehaztu ditu.
- c) Osagarriaren multzoa osatzen duten materialak eta bestelako osagaiak ezagutu ditu.
- d) Josturaren marjinak eta lasaierak definitu ditu.
- e) Materialaren kopurua kalkulatu du.
- f) Produktua lantzeak eskatzen duen denbora kalkulatu du, eta lotutako eragozpenak aipatu ditu.
- g) Merkataritzako marjina aplikatu die ezarritako kostuei.
- h) Aurrekontuari eta fakturari lotutako zerga-betebeharrak aipatu ditu.
- i) Aurrekontua eta fakturak egiteko aplikazio informatikoak erabili ditu.

2.– Dekorazioko osagarriak egiteko makinak, ekipoak eta erremintak prestatzen ditu, eta hautatutako aldagaiak tratatu beharreko gaiaren ezaugarriekin lotzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Ekipo eta erremintak identifikatu eta sailkatu ditu joste-prozesuan dituzten prestazioen arabera.
- b) Formatuen aldaketarekin lotutako muntatze- eta desmuntatze-eragiketak egin ditu.
- c) Ekipo eta erreminten garbiketa, lubrifikazioa eta lehen mailako mantentze-lanak egin ditu.
- d) Ekipo eta erreminten doiketa egin du, egin beharreko eragiketaren eta erabili beharreko materialaren arabera.
- e) Ekipoen elementu suntsikorrek zein diren finkatu du, eta haien muntaketaren eta desmuntaketaren proba-lanak egin ditu.
- f) Parametroak proba-eragiketetara doitu ditu.
- g) Lan-arriskuen prebentzioko neurriak aplikatu ditu makinak eta erremintak prestatzeko eragiketetan.
- h) Lan-eremua ordenatuta, garbi eta seguru eduki du.

3.– Ehungintzako materiala ebakitzen du, eta ebaketaren trazadura amaierako produktuaren ezaugarriekin erlazionatzen du.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Materiala hautatu du, egin beharreko gaiaren arabera.
- b) Materialak (kanpoko ehuna, artehuna, forruak eta bestelakoak) prestatzeko prozedurak deskribatu ditu, eta eragina duten parametroak kontrolatu ditu desbideratzerik ez izateko (testura, kolorea, marrazkia eta bestelakoak).
- c) Materiala zabaldu du, material horren baldintzen arabera (tolesturarik gabe, behar den tentsioarekin, lerrokatuta, hariaren noranzkoan eta norabide egokian).
- d) Patroiak marraztu ditu materialaren gainean, eta lotura-puntuak, oihal-ertzen akaberak eta apaingarrien edo osagarrien kokalekuak seinalatu ditu.
- e) Materialean anomalia edo akatsak detektatu ditu, eta horiek prozesuan eta produktuan izan ditzaketen ondorioak baloratu ditu.
- f) Kontingentzia txikien aurrean jardun du, balizko alternatibak aipatu ditu eta egokiena zein den erabaki du.
- g) Ebakitako osagaien kalitatea begiz egiaztatu du, eta antzemandako anomaliak zuzendu ditu.
- h) Laneko arriskuen prebentzioko neurriak aplikatu ditu makinekin ebakitzeko eragiketetan.
- i) Norbera babesteko ekipoa erabili du.

4.– Piezak lotzen ditu eskuz edo makinaz, kuxinetarako, zorroetarako eta dekorazioko beste osagari batzuetarako, eta loturen teknikak amaierako produktuaren ezaugarriekin erlazionatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Mihiztatzeko sistemak sailkatu eta deskribatu ditu, loturaren, bitartekoen eta materialen arabera.
- b) Mihiztatzeko prestaketa-eragiketak egin ditu, irizpide estetikoaren eta segurtasuneko irizpideen arabera.
- c) Osagarri eta apaingarrien forma, itxura eta kokalekua behar-bezalakoak direla egiaztatu du.
- d) Mihiztatzeko-eragiketak egin ditu, lotura mota bakoitzerako egokiak diren metodo eta teknikak aplikatuz (oihal-ertzen akabera, izurtua, itxiturakoa, eta beste batzuk).
- e) Bigungarria jartzeko teknikak aplikatu ditu.
- f) Mihiztatutako osagaien edo produktuaren kalitatea egiaztatu du.
- g) Konpon daitezkeen anomalia edo akatsak zuzendu ditu.
- h) Lehen mailako arriskuak eta haiekin lotutako neurri prebentiboak identifikatu ditu.
- i) Laneko arriskuen prebentzioari buruz eskatzen diren neurriak aplikatu ditu.

5.– Akaberak egiten ditu, kuxinetarako, zorroetarako eta osagarrietako aurreikusten diren kalitatearen eta aurkezpenaren arabera prozedurak hautatuz.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Material batzuen eta besteen akaberak egiteko prozedurak deskribatu ditu.
- b) Tarteko eta bukaerako akabera-lanak egin ditu, segurtasuneko eta estetikako irizpideak kontuan hartuta.
- c) Lisatuz murriztu ditu detektatutako anomaliak (zimurrak, soberako hariak, erliebeak, distirak eta bestelakoak), produktuaren forma kontuan hartuta.
- d) Akaberan konpon daitezkeen anomalia edo akatsak zuzendu ditu.
- e) Elementu osagarriak eta apaingarriak jarri ditu, amaierako diseinuaren arabera.
- f) Brodatuak egin ditu eskuz edo makinaz.

- g) Josteko ideiak proposatu ditu, eta sormena erakutsi du.
- h) Laneko arriskuen prebentzioari eta ingurumen-babesari buruz eskatzen diren arauak aplikatu ditu.
- i) Amaierako produktuarekin lotzen den dokumentazioa bete du.

B) Edukiak.

1.– Dekorazioko ehungintza-artikuluak egiteko eta instalatzeko aurrekontua.

- Kuxinak, burkoak eta kuxin handiak.
- Ohearen eta edredoiaren arteko erlazioa eta ohearen eta ohazalen artekoa. Formak eta estiloa.
- Kanapearen eta kanape-estalkiaren arteko erlazioa. Formak eta estiloa.
- Hegalaren eta mahaiaren arteko erlazioa. Formak eta estiloa.
- Aulki motak eta ezaugarriak.
- Aulkiaren eta zorroaren arteko erlazioa. Formak eta estiloa.
- Sofa eta besaulki motak eta haien ezaugarriak.
- Eserlekuaren, bizkaraldearen, beso-euskarriaren eta zorroen arteko erlazioa. Formak eta estiloa.
- Dekorazioko ehungintzako artikulu motak eta ezaugarri nagusiak: kuxinak, ohazalak, edredoiak, kanape-estalkiak, hegalak eta zorroak.
- Txantiloiak eta patroiak, produktuaren arabera.
- Materialen eta hondar-materialaren kalkulua.
- Aurrekontu eta faktura baten datuak. Entregatzeko epeak, ordainbidea eta kalitateak.
- Mozkin-marjina. Deskontuak. Salmenten bolumena.
- Errealitatearen oinarritzko adierazpen grafikoa. Diseinua eta krokisa.
- Ekoizpenerako jarraibide teknikoak.
- Aurrekontuak eta fakturak egitea, aplikazio informatikoak erabilia.
- Lotutako zergak. BEZa.

2.– Makinen, ekipoen eta erreminten doikuntza.

- Etxeko ehungintzako artikuluak egiteko erabiltzen diren makina, lanabes eta osagarri motak.
- Makinen, lanabesen eta osagarrien funtzioak ekoizpen-prozesuan.
- Makinak, lanabesak eta osagarriak erabiltzeko prozedurak. Segurtasun-irizpideak eta baldintzak ekoizpen-prozesuan.
- Makinen atal suntsikorrak eta atal doigarriak.
- Makinak doitzeko eragiketak, haien funtzioa kontuan hartuta.
- Lehen mailako mantentze-eragiketak.
- Makinak garbitzeko ekipo eta osagarriak.
- Ohiko matxurak.
- Laneko arriskuen prebentzioko neurriak makinekin ebakitzeko eragiketetan.

3.– Ehungintzako materialen ebaketa.

- Material motak: kanpoko ehuna, artehuna, forruak eta bestelakoak.
- Materialak prestatzeko prozedurak.
- Eragina duten parametroak: testura, kolorea, marrazkia eta beste batzuk.
- Materiala zabaltzea.
- Patroiak trazatzea.
- Materialaren anomalia edo akatsak.
- Kontingentzia txikietarako alternatibak.

- Ebakitako osagarrien kalitatea.
- Materialak ebakitzeko teknika eta prozedurak.
- Laneko arriskuen prebentzioko neurriak ebakitzeko eragiketetan.
- Akabera egiaztatzea.
- Norbera babesteko ekipoak.

4.– Piezak eskuz edo makinak lotzea.

- Mihizatzea prestatzeko eragiketak.
- Mihizatzeako sistemen deskribapena.
- Formen eta kokalekuen egiaztatzea.
- Ebakitako piezak mihizatzeako teknika eta prozedurak.
- Bigungarria jartzeko teknikak.
- Anomaliak zuzentzeko neurriak.
- Lehen mailako arriskuak eta neurri prebentiboak.
- Laneko arriskuen prebentzioko zehaztapenak eskuz edo makinekin ebakitzeko eragiketetan.

5.– Akabera egitea.

- Akaberako prozedurak jostean.
- Tarteko eta bukaerako akabera-eragiketak.
- Akabera prestatzea.
- Lisatzeko teknikak.
- Kontingentzia txikiatarako alternatibak.
- Produktua prestatzea, entregatzeko.
- Eskuz eta makinaz brodatzeko teknikak.
- Laneko arriskuen prebentzioko neurriak akabera-eragiketetan.
- Norbera babesteko ekipoak.

Lanbide-modulua: Bezeroen arreta

Kodea: 3005

Kurtsoa: 1.

Iraupena: 66 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Arreta egiten die balizko bezeroei, komunikazio-teknika batzuk eta besteak ezagutzuz.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Balizko bezeroaren portaera aztertu du.
- b) Jarrera eta solasa egoki moldatu ditu abiapuntuko egoerara.
- c) Balizko bezeroari buruzko beharrezko informazioa lortu du.
- d) Komunikazioa bultzatu du, komunikazioa garatzeko teknika eta jarrera egokiak erabiliz.
- e) Solasaldian aritu da, formulak, merkataritzako hiztegia eta komunikazio-loturak erabilita (argi-bideak eskatzea, informazioa eskatzea, norbaiti errepikatze eskatzea eta beste zenbait).
- f) Erraz erantzuteko moduko galdera bati erantzun dio, merkataritzako lexiko egokia erabiliz.
- g) Aldez aurretik ezarritako gai bati buruz ahoz jardun du talde baten aurrean edo bi solaskidek parte hartzen duten komunikazio-harreman batean.
- h) Besteekiko jarrera adostaile eta sentibera izan du, amultsu eta adeitsu agertuz.
- i) Argi eman du informazioa, modu ordenatuan, eta egitura argi eta zehatzean.

2.– Zerbitzuaren aukeren berri ematen dio balizko bezeroari, haiek ikuspuntu teknikitik arrazoituz.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Publiko motak aztertu ditu.
- b) Bezeroak eta hornitzaileak bereizi ditu, eta horiek publikotik oro har.
- c) Merkataritzako komunikazioaren oinarritzko terminologia ezagutu du.
- d) Informazioaren eta publizitatearen arteko bereizketa egin du.
- e) Erantzunak publikoaren galderen arabera egokitu ditu.
- f) Zerbitzuaren ezaugarrien berri eman dio bezeroari, batez ere espero daitezkeen kalitateei dagokienez.
- g) Aukera gomendagarriena aholkatu dio bezeroari, aukera bat baino gehiago zeudenean, eta bakoitzaren ezaugarriei eta akaberari buruzko informazioa eman dio.
- h) Egin duen hautaketaren berri emateko eskatu dio bezeroari.

3.– Egindako zerbitzuaren berri ematen dio balizko bezeroari, eta egindako eragiketak arrazoi-tzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Bezeroari prozesatutako gaiak eman dizkio eta haietan egindako zerbitzuen berri eman dio.
- b) Emandako artikuluetan egin beharreko eragiketak eta horretarako aurreikusitako denborak modu egokian jakinarazi dizkio bezeroari.
- c) Zerbitzuari edo produktuari buruz eman beharreko dokumentuak identifikatu ditu.
- d) Bezeroa lortutako emaitzarekin ados dagoen jakin du, eta hala izan ez bada, haren kexak modu egokian jaso ditu.
- e) Txukuntasuna eta zuzentasuna aintzat hartu ditu, hala janzkeran nola gorputz-irudian, bezeroaren arretarako funtsezko elementutzat jo ditu-eta.
- f) Uneoro bezeroarekiko errespetua gorde du.
- g) Bezeroaren leialtasuna lortzen saiatu da, lan ona eginez.
- h) Bermealdia zehaztu du, baita hari lotutako legezko betebeharrak ere.

4.– Balizko bezeroen erreklamazioak entzuten ditu, eta jarduketa protokoloa ezagutzen du.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Bezeroari hainbat aukera eman dizkio erraz konpon daitezkeen erreklamazioetarako, eta argi azaldu dizkio egin beharreko lanen denbora eta baldintzak, baita zenbateko aukera dagoen espero den aldaketa lortzeko ere.
- b) Indarrean dauden legeek azpimarratzen dituzten alderdi garrantzitsuenak azaldu ditu, erreklamazioei dagokienez.
- c) Bezeroari behar besteko informazioa eta dokumentazioa eman dizkio, idatziz erreklamazioa aurkez dezan, halakorik behar badu.
- d) Bezeroak erreklamazioa egiteko aurkeztutako formularioak jaso ditu.
- e) Erreklamazio-orri bat bete du.
- f) Informazioa konpartitu du lantaldearekin.

B) Edukiak.

1.– Bezeroen arreta.

- Komunikazio-prozesua. Esku hartzen duten agenteak. Bezeroekin komunikatzeko kanalak.
- Komunikatzeko oztopoak eta zailtasunak.
- Ahozko komunikazioa: ahozko mezuak igortzea eta jasotzea.
- Motibazioa, frustrazioa eta babes-mekanismoak. Komunikazio ez-ahozkoa.
- Enpatia eta harmena.

2.– Produktu eta zerbitzuen salmenta.

- Saltzaile profesionalaren jarduera.
- Produktu eta zerbitzuen ezaugarriak azaltzea. Produktua aurkeztea eta erakustea.
- Saltzailea. Ezaugarriak, funtzioak eta jarrerak. Salmentarako ezaugarriak eta gaitasunak, eta haien garapena.
- Saltzaile profesionala: jarduketa-eredua. Bezeroekiko harremana. Bezeroaren objektioak.
- Salmenta-teknikak.
- Saldu ondoko zerbitzuak.
- Txikizkako Merkataritza Antolatzeko Legearen oinarritzko alderdiak.

3.– Bezeroarentzako informazioa.

- Eginkizunak, helburuak eta bezeroen eta profesionalaren arteko harremana.
- Bezero motak eta haien harremana zerbitzugintzarekin.
- Banan-banako harrera, konfiantzaren oinarri gisa, zerbitzua eskaintzerakoan.
- Bezeroaren beharrak eta gustuak, bai eta haiek asetzeko irizpideak ere.
- Bezeroak leial egitea.
- Bezeroen kexak eta haien trataera.
- Jasotako gaia sailkatu ahal izateko identifikatu behar diren funtsezko parametroak. Haiek jasotzeko teknikak.
- Zerbitzuak emateari lotutako oinarritzko dokumentazioa.

4.– Erreklamazioen tratamendua.

- Erreklamazioen aurrean jarduteko erabiltzen diren teknikak. Erreklamazioak kudeatzea. Kontzeptuak aukerak. Erreklamazioaren testuingurua osatzen duten elementu formalak.
- Erreklamazio batean beharrezkoak diren dokumentuak edo frogak. Erreklamazioak biltzeko prozedura.
- Erreklamazioak kudeatzeko tresna informatikoak erabiltzea.

Lanbide-modulua: Ehunen eta ijeztuen mihiztatzea

Kodea: E700

Kurtsoa: 2.

Iraupena: 144 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Fitxa teknikoak interpretatzen ditu lana antolatzeko.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Produktua eta zereginak ezagutu ditu (osagaiak prestatzea, lotura mota, beste batzuk), fitxa teknikoa behar bezala interpretatuz.

b) Prozeduraren hautaketa (lanabesak, erremintak, lehengaiak, bestelakoak), prozesua eta lanaren antolaketa identifikatu ditu, fitxa teknikoa behar bezala interpretatuz.

2.– Prestatzeko eta mihiztatzeko makinaren elementuak aldatzen, doitzen eta birdoitzen ditu, ekoizpenerako prest jartzeko.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Mihiztatzeko makina baten elementu operatzaileak prestatu ditu (jostura, itsastea, grapatzea, termozigilatzea, ultrasoinu bidezko lotura, maiztasun handi bidezko lotura, bestelakoak) fitxa teknikoaren arabera.

b) Makinak birdoitu ditu proba-eragiketen arabera.

c) Prestaketako prozedura modu ordenatuan egin du, norberaren eta makinaren elementuen segurtasuna arriskuan jarri gabe, enpresak ezarritako denboran.

d) Neurtzeko erreminta, lanabes eta gailuak zehaztasunez eta eraginkortasunez erabili ditu.

3.– Osagaiak eta apaingarriak mihiztatzeko eragiketak egiten eta kontrolatzen ditu, eta ekoizpen-bitartekoen funtzionamendu hobezina, materialen fluxua eta jantzi edo artikuluen ekoizpena egiaztatzen ditu, aurreikusitako kalitatea kontuan hartuta.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Beharrezkoak diren parametroak sistematikoki egiaztatu ditu.

b) Lan-kargak berriro esleitu eta sinkronizatu ditu, jasotako jarraibideen arabera.

c) Kalitate-arazoak behar bezala identifikatu ditu, eta egokiak diren neurri zuzentzaileak hartu ditu, esleitu zaion erantzukizunaren mugen barruan.

d) Esleitu zaion erantzukizunetik kanpo dauden kalitate-arazoak zehaztu ditu, eta horren berri eman die garaiz eta modu zehatzean arduradunei.

e) Kalitatea kontrolatzeko prozedurak aplikatu ditu tarte egokietan, eta ekoizpenaren helburuak ziurtatu ditu.

4.– Makinen lehen mailako mantentze-lana egiten du, geldialdirik ez izateko edo ekoizpena berrezartzeko.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Lehen mailako mantentze-lana egin du dokumentazio teknikoaren, enpresaren jarraibideen eta segurtasun-arauen arabera.

b) Makinen hutsen artean ekoizpenean eragin zuzena dutenak behar bezala detektatu ditu, matxuratutako edo desgastatutako elementuak ordeztu ditu eta funtzionamenduaren egoera normala lehengoratu du modu seguru eta eraginkorrean.

c) Mantentze-lanean dokumentazioa osorik eta zehazki sortu du.

d) Esleitutako erantzukizunetik kanpo dauden mantentze-beharrak garaiz transmititu dizkie arduradunei.

5.– Egindako lanari, emaitzei eta produktuaren kalitateari buruzko informazio teknikoa ematen du, ekoizpen-planetan eta kalitatearen kudeaketa-planetan laguntza emateko.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Dokumentazio teknikoa behar bezala bete du, eta hala, informazio-fluxuan eta ekoizpenaren programazioari eusten lagundu du.

b) Gorabeherak eta desadostasunak behar bezala idatzi ditu, eta hala, gerora berrikusteko, konpontzeko eta sailkatzeko lanak erraztu ditu, eta etengabe hobetzeko irizpideak ekarri ditu.

6.– Enpresako segurtasun- eta osasun-planaren arabera jarduten du, eta jarduera prebentibo eta zuzentzaileak eta hobekuntzarako jarduerak egiten ditu, esleituta dituen zereginen arabera.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Arriskuaren prebentzio-plana behar bezala interpretatu du, eta langilearen eskubide eta betebeharrak, laneko arriskuak eta babes-bitartekoak identifikatu ditu.

b) Prebentziorako ekipo eta bitartekoak identifikatu ditu, eta jarduteko moduan eduki ditu.

c) Lan-eremuak garbi, txukun eta seguru eduki ditu.

d) Larrialdi kasuetan jarduteko entrenamendua eduki du, bai eta jarduteko erantzukizuna, makinak eta instalazioak gelditzeko prozedurak eta ebaluazio-irizpideak ere, enpresaren larrialdi-planaren arabera.

B) Edukiak.

1.– Ekoizpena antolatzeko sistemak.

– Fitxa teknikoak.

– Ekoizpen-parametroak. Lanabesak, erremintak, lehengaiak, prozedurak.

2.– Mihiztatzeko makinak, lanabesak eta osagarriak.

– Josteko makinak.

– Sailkapena. Funtzioa eta oinarrizko eragiketak.

– Atalak, elementuak eta osagarriak. Erregulazioa eta doikuntza. Eragina duten faktoreak.

– Ziklo finkoko makinak. Motak eta aplikazioak. Erregulazioa eta programazioa.

– Ziklo aldakorreko makinak. Motak eta aplikazioak.

– Brodatzeko eta bigungarriak sartzeko makinak.

– Motak eta aplikazioak.

– Makina osagarriak. Motak eta aplikazioak.

– Termozigilatze eta itsaste bidez mihiztatzeko makinak. Motak eta aplikazioak.

– Grapatze eta iltzeztatze bidez mihiztatzeko makinak. Motak eta aplikazioak.

3.– Mihiztatze-sistemak.

– Jostea.

– Hariak. Motak eta ezaugarriak. Aplikazioak.

– Puntada eta josturak. Sailkapena, izendapena eta adierazpen grafikoa.

– Josturaren parametroak. Aplikazioak.

– Brodatua.

– Itsastea.

– Itsagarriak. Motak eta ezaugarriak.

– Itsastearen parametroak. Aplikazioak.

– Termozigilatzea eta termofinkatzea.

– Sailkapena. Motak eta ezaugarriak. Aplikazioak.

– Grapatzea edo iltzeztatzea.

– Grapak, iltzeak, tatxetak, bestelakoak. Motak eta ezaugarriak. Aplikazioak.

– Lotura-prozesuan jarraitutako metodoaren arabeko parametroak. Aplikazioak.

- Mihiztatzeko arau teknikoak.
 - Mihiztatzeko metodoaren arabera aplikatu beharreko kalitate-irizpideak.
- 4.– Makinen, lanabesen eta osagarrien lehen mailako mantentze-lana.
- Ehunak eta ijeztuak mihiztatzeko prozeduretako segurtasun-irizpideak eta baldintzak.
- 5.– Kalitatearen kontrol-sistemak.
- Kalitatea kontrolatzeko dokumentazio teknikoak.
- 6.– Ekoizpenean aplikatutako segurtasun- eta prebentzio-planak.
- Arriskuen prebentziorako plana.
 - Prebentziorako bitartekoak eta ekipoak.
 - Langilearen jarduerak, larrialdi planaren aurrean.

Lanbide-modulua: Ehunak eta ijeztuak moztea

Kodea: E701

Kurtsoa: 2.

Iraupena: 96 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Bere mailan, ehunak eta ijeztuak mozteko prozesu industrialak aztertzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Ebaketa-prozesurako beharrezkoa den informazioa interpretatu du: patrioiak, josteko seinaleak, markatzearen azterketa, materialaren ezaugarriak eta ekoizpen-aginduak.

b) Prozesuaren bereizgarri diren lan-sekuentziak deskribatu ditu, eta erabilitako makinekin eta ekipoekin lotu ditu.

c) Hezkuntza-ingurunean egiten den ebaketa-prozesua industria-ingurunean egiten denarekin alderatu du, eta antolamenduan, funtzionamenduan eta ekoizpenean dauden antzekotasunak eta desberdintasunak adierazi ditu.

2.– Ehuna eta beste material batzuk ebakitzeko prestaketa-lanean laguntzen du, kontuan hartuta haien ezaugarriak eta propietateak eta lortu behar diren produktuak.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Ehunek eta beste material batzuek ebakitzean duten portaera aztertu du, eta sailkatu eta haien ezaugarri on eta gabezia bereizgarrienak deskribatu ditu.

b) Ehunak eta beste material batzuk zabaltzeko sistemak aztertu ditu, bai eta patrioiak ehunaren eta materialaren gainean banatzeko prozedurak ere, eta kontuan hartu beharreko parametroak deskribatu ditu.

c) Behar den material mota eta kantitatea aukeratu du.

d) Materialean dauden anomaliak edo akatsak hauteman ditu, prozesuan zer ondorio izan ditzakeen aztertu du eta kasuan-kasuan egokia den neurria hartu.

e) Zabaltzeko prozedura aukeratu du, eta metodo egokiena erabiliz kokatu du materiala mahaian.

f) Patrioiak ebaki beharreko materialean nola kokatuko diren erabaki du, materialaren berezko baldintzatzaileetarako (testura, kolorea, marrazkiak, efektuak, beste batzuk) egokiak diren prozedurak erabiliz, pieza kopurua kontuan hartuta, ahalik aprobetxamendu handiena lortzeko.

g) Patroiak materialaren gainean trazatu ditu, ebaketa-azterketaren arabera banaketa eta prozedura erabiliz.

h) Materialen kalitatearekiko jarrera kritikoa izan du, eta ordena, metodoa eta zehaztasuna izan ditu irizpide, haiek prestatzerakoan.

3.– Beste batek ikuskatuta, makinak eta ekipoak prestatu eta programatzen ditu, materialen ezaugarriak aztertu ondoren.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Makina, ekipoa eta tresnei buruzko informazioa eta dokumentazioa interpretatu du, segurtasunari eta osasunari, funtzionamenduari, puntuan jartzeari eta mantentze-lanei dagokienez.

b) Materiala modu industrialean ebakitzeko makinak eta tresnak bereizi eta deskribatu ditu, eta haien elementuak beren funtzioekin eta aplikazioekin lotu ditu.

4.– Material batzuk zenbait prozeduraren bidez ebakitzen parte hartzen du, patroiei jarraituz, segurtasuneko irizpide orokorrak aplikatuz.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Ebakitzeko prozedurak sailkatu eta deskribatu ditu, eta ebaki behar diren materialekin eta lortu behar diren produktuekin lotu eta kontrolatu behar diren parametroak adierazi ditu.

b) Ebaketa-jarduerak informazio teknikoari jarraituz antolatu ditu eta eragiketen sekuentzia zehaztu du.

c) Ebaketa eragiketak abileziaz eta trebeziaz egin ditu, modu sekuentziatuan, txukun, zehaztasunez eta segurtasunez, prozedura eta teknika egokiak erabiliz.

d) Ebakitako osagaien kalitatea egiaztatu du, eta hautemandako anomaliak zuzendu ditu.

e) Ebakitako osagaiak identifikatu, multzokatu eta paketatu egin ditu.

5.– Ebakitzeko makinak eta tresnak puntuan jartzen ditu, materialaren ezaugarrien arabera, eta lehen mailako mantentze-lanak egiten ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Ebaketa egiteko makinak, ekipoak, programak, tresnak eta gailuak aukeratu ditu.

b) Muntaketa- eta desmuntaketa-eragiketak egin ditu; lubrifikatu, koipeztatu eta garbitu egin du; eta elementu ebakitzailak erregulatu, doitu eta zorrotzatu ditu, dagozkien prozedurei eta arauari jarraituz.

c) Ebakitzeko makinen eta tresnen elementuen anomalia txikiak konpondu ditu, eta haien higiduraren edo hausturaren balorazioa egin eta hori eragiten duten arrazoiak edo faktoreak identifikatu ditu.

d) Ekipoak prestatzeko lana autonomiaz, txukuntasunez, metodoz eta zehaztasunez egin du, ebaketa eta material motari egokituta, eta ezarritako segurtasun-arauak betez.

e) Mantentze-lanen liburua bete du.

6.– Beharrezko informazio teknikoa betetzen du.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Prozesuaren eta produktuaren intzidentzien eta anomalien partea bete du, ondorengo lanak errazteko.

b) Produktibitatearekin, kalitatearekin eta segurtasunarekin lotutako dokumentazioa bete du, enpresa hobetzen laguntzeko.

B) Edukiak.

1.– Ehunak eta ijeztuak ebakitzeko prozesua.

- Ehunak eta ijeztuak ebakitzeko eragiketan parte hartzen duten parametroen azterketa.
- Ekoizpen-agindua aztertzea, ebakitze-agindua lortzeko:
 - Markatze kopurua eta haren konposizioa.
 - Koltxoi kopurua eta haren konposizioa.
 - Zabaltzeko modua.
- Kontuan hartu beharreko oharrak eta espezifikazioak.
- Eragiketa berezien agindua.
- Ebaketa-sistemak: eskuz ebakitzea.
- Eskuz ebakitzeko erabiltzen diren makinak, tresnak eta erremintak.
- Eskuz ebakitzeko prozedura.
 - Ohiko ebaketako makinak: zabaltzea, zatitan banatzea eta fintzea.
 - Presio bidezko ebaketako makinak: pieza soltea, markatze osoa, oihal soltea.
 - Ebaketa automatikoko edo informatizatuko makinak: hortz, laser, ur-zorrotada edo ultrasoinu bidezko ebaketa.
- Ebakitzeko ekipo osagarriak:
 - Zabaltzeko mahaiak eta gurdiak.
 - Tentsio-kontrolagailuak, metagailuak, biribilkagailuak, besteak beste.

2.– Ehunen eta beste material batzuen portaera; zabaltze-sistemak, prestatzeko irizpideak eta kalitate-irizpideak.

- Ehunen eta materialen ezaugarri onak eta gabeziak, ebaketa baldintzatzen dutenak.
- Ehunaren egiturazko ezaugarriak.
- Zabaltzeko sistema aukeratzea, ehunaren eta beste material batzuen ezaugarriak kontuan hartuta.
 - Patroien banaketa, modeloaren eta patroi motaren espezifikazioak kontuan hartuta.
 - Ebaketaren azterketaren printzipioak:
 - Ehunen eta ijeztuen ebaketaren optimizazioa eta errendimendua.
 - Ebaketaren optimizazioa aztertzeko sistemak eta ekipoak.
 - Errendimenduaren kalkulua.
 - Optimizazio-prozedurak.

3.– Ebakitzeko makinak eta tresnak puntuan jartzea.

- Ebakitzeko makinak, erremintak eta tresnak: motak eta ezaugarriak.
- Ebaketan eragina duten parametroak.
- Erregulazioa eta programazioa.
- Elementuak eta osagarriak aukeratzea.
- Makinen funtzionamendua, osagaiak eta aplikazioak.
- Makinaren doikuntza, material motaren arabera.
- Ehunak eta ijeztuak ebakitzeko prozeduretako segurtasun-irizpideak eta -baldintzak.

4.– Ehunen eta ijeztuen ebakitako piezak prestatu eta identifikatzea, eta haien kalitate-kontrola egitea.

- Kalitatea egiaztatzea ebaketa-eragiketa bakoitzean.

- Ehunen eta ijeztuen ebakitako piezen kalitate-kontrola.
- Ehunen eta ijeztuen ebakitako piezak prestatu eta identifikatzea.
- Piezak identifikatzea. Etiketatzeko sistemak.
- Osagaiak salgaika edo salgai multzoka banatzea.
- Ebakitako osagaiak paketatzea.

5.– Makinen, lanabesen eta osagarrien lehen mailako mantentze-lana.

- Lehen mailako mantentze-lanak.
- Lubrifikatu eta garbitzea.
- Sistemen muntaketa eta desmuntaketa.
- Matxuratu edo hondatutako elementuak ordeztzea.
- Mantentze-lanen araudia.

6.– Ekoizpen-prozesuan sortzen den dokumentazioa.

- Dokumentazio teknikoa. Aplikazioak.
- Prozesuan zeharreko intzidentzien eta anomalien partea.
- Intzidentziak konpontzea.

Lanbide-modulua: Zientzia aplikatuak I

Kodea: 3009

Kurtsoa: 1.

Iraupena: 165 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Zenbait estrategia erabiltzen ditu zientziarekin eta matematikarekin erlazionaturiko ohiko problema errazak ebazteko, metodo zientifikoaren faseak aplikatuta eta irmotasuna, segurtasuna eta autonomia erakutsita soluzioak bilatzean.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Hipotesi errazak proposatu ditu, zuzeneko behaketetan edo zenbait bidetatik bildutako zehar-kako behaketetan oinarrituta.
- b) Hipotesiak aztertu, eta bere azalpenarekiko lehen hurbilketa egin du.
- c) Problema ebazteko estrategiarik egokiena erabili du.
- d) Zer urrats egin dituen eta zer ondorio atera dituen azaldu du.
- e) Egindako hipotesiak egiaztatu edo gezurtatu ditu, eta frogen bidez defendatu du bere jarrera hori.
- f) Irmotasunez eta sormena baliatuta jokatu du eragozpenak gainditzeko prozesuan, eta bide alternatiboak topatu ditu bere kabuz.
- g) Talde-lanean jardun du, elkarri lagunduz, eta gatazkak konpontzeko trebetasunak badituela azaldu du.
- h) Ezagutza zientifiko eta matematikoak baliatu ditu, fenomeno natural garrantzitsuenak interpretatzeko.
- i) Datu eta informazioak bilatu, bildu eta antolatzeko teknikak baliatu ditu, eremu zientifiko eta matematikoko problemak ebazteko.
- j) IKTak erabili ditu, informazioa bilatzeko.
- k) Zuzen adierazi ditu mezu zientifiko eta matematikoak.
- l) Behar bezala erabili ditu lexiko eta esamolde espezifikoak, baliabide grafikoak eta sinbologia.
- m) Jarrera kritikoa izan du lortutako emaitzei eta jarraitutako prozesuari dagokienez.

- n) Baliozkotasuna eta koherentzia egiaztatzeko hainbat estrategia baliatu ditu.
- ñ) Bere ikaskuntza autoerregulatzeko estrategia eta tresnak baliatu ditu.

2.– Gidoi bati jarraikiz, ikerketa eta laborategiko praktika errazak egiten ditu; horretarako, hainbat teknika aplikatzen ditu, materiala behar bezala erabili, magnitude egokiak neurtu eta emaitzak interpretatu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Laborategiko oinarriko materialaren zerrenda egin du, izan ditzakeen aplikazioak ere jasota.
- b) Laborategiko produktu eta tresnak behar bezala manipulatu ditu.
- c) Magnitudeak neurtu ditu, eta dagozkien unitatetan adierazi.
- d) Egin behar duen teknika esperimental bakoitza identifikatu du.
- e) Egin behar duen teknika esperimental bakoitzean, kontuan izan ditu higie- eta segur- tasun-baldintzak.
- f) Lan esperimentalean segurtasunaren oinarriko arauak onartu eta bete ditu, eta erabili dituen tresnak eta materiala zaindu ditu.
- g) Hipotesi erraz eta egiaztagarriak egin ditu, zuzeneko behaketetan edo zenbait bidetatik bildu- tako zeharkako behaketetan oinarrituta.
- h) Hipotesiak aztertu ditu, eta bere azalpenarekiko lehen hurbilketa egin du.
- i) Metodo eta prozedura esperimental erraz eta askotarikoak planifikatu ditu hipotesia gezur- tzeke edo egiaztatzeke.
- j) Informazioa biltzeko teknikak baliatu ditu, lanaren edo ikerketaren helburu eta xedeak aintzat hartuta.
- k) Datu esperimentalak antolatu eta interpretatu ditu zenbait baliabideren laguntzarekin.
- l) Azalpen arrazoituak eman ditu, hipotesia berresteko edo gezurtatzeko.
- m) Ikerketaren emaitzen berri eman du, eta txostenak egin ditu zenbait baliabide eta euskarri analogiko eta/edo digital baliatuta.
- n) Lan zientifikoa antolatu du, ordenaz eta zehaztasunez.
- ñ) Informazioa formatu desberdinetan bilatu, kontsultatu eta erabili du.
- o) Egoki erabili du lexiko zientifikoa.

3.– Materiak naturan izaten dituen formak aintzat hartuta, materiaren funtsezko propietateak identifikatzen eta deskribatzen ditu, magnitude fisikoak eta oinarriko unitateak sistema metriko hamartarrean erabilia.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Materiaren propietateak deskribatu ditu.
- b) Luzeraren, masaren eta edukieraren unitate-aldaketak egin ditu.
- c) Badaki zein den bolumenaren eta edukieraren unitateen arteko baliokidetasuna.
- d) Eguneroko egoeretan neurketak egin ditu, eta notazio zientifikoaren bitartez adierazi du emaitza, Nazioarteko Sistemako unitateetan.
- e) Materiaren propietate orokorrak eta propietate bereziak bereizi ditu, eta propietate berezien bitartez substantziak identifikatu ditu.
- f) Materiak izan ditzakeen agregazio-egoerak identifikatu ditu.
- g) Materiaren egoera-aldaketak identifikatu eta izendatu ditu.
- h) Eredu zinetiko-molekularra erabili du egoera-aldaketak azaltzeko.
- i) Substantzia baten agregazio-egoerak zein diren bereizi du, fusio- eta irakite-tenperatura jakinda.
- j) Irakitearen eta lurrunketaren arteko aldeak zehaztu ditu, adibide errazen bitartez.

4.– Nahaste sinpleen osagaiak bereizteko metodo egokiena erabiltzen du, nahastearen oinarrian dagoen prozesu fisiko edo kimikoarekin lotuta.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Adibide errazen bitartez, sistema material homogeenak eta heterogeenak identifikatu ditu.
- b) Substantzia puruak eta nahasteak zer diren identifikatu eta deskribatu du.
- c) Substantzia puruen eta nahasteen arteko desberdintasun nagusiak zein diren adierazi du.
- d) Prozesu fisikoak eta kimikoak bereizi ditu.
- e) Substantzien zerrenda batetik, nahasteak, substantzia sinpleak eta konposatuak hautatu ditu.
- f) Nahasteak bereizteko metodo errazak aplikatu ditu modu praktikoan.
- g) Lanbideekin lotura duten materialen oinarritzko ezaugarri orokorrak deskribatu ditu, IKTak erabilita.
- h) Talde-lanaren aldeko jarrera agertu du.

5.– Ohartzen da energia dagoela prozesu naturaletan, eta bizitza errealeko fenomeno errazak deskribatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Aldaketak egiteko ahalmenarekin lotu du energiaren kontzeptua.
- b) Energiaren esku-hartze agerikoa duten eguneroko bizitzako egoerak identifikatu ditu.
- c) Organismoari eta bizitzari eustearekin lotutako prozesuen artean, energiak egiteko garrantzitsua betetzen duen prozesuak deskribatu ditu.
- d) Energia magnitudezat definitu du, eta badaki energia neurtzeko zer unitate erabiltzen diren.
- e) Energiaren unitate-aldaketak aplikatu ditu.
- f) Beroa eta tenperatura bereizi ditu.
- g) Eguneroko fenomenoetan agerian geratzen diren energia motak identifikatu ditu.
- h) Energiaren kontserbazioa azaldu du, hainbat sistematan.
- i) Askotariko energia-iturriak azaldu ditu.
- j) Energia-iturri berriztagarrien eta berriztaezinen taldeak finkatu ditu.
- k) Energia-iturri berriztagarrien eta berriztaezinen abantailak eta eragozpenak (lortzeko modua, garraioa, erabilera) azaldu ditu, IKTak erabilita.
- l) Euskal Autonomia Erkidegoko energia-iturriak zein diren aztertu du, eta lanbide-profilarekin lotura dutenak aipatu ditu.

6.– Osasuna eta gaixotasuna bereizten ditu, eta osasunarekin lotutako arrisku-egoerak identifikatzen; horretarako, giza gorputzari buruzko jakintza baliatzen du, eta gure bizimoduaren oinarriak gaixotasun ohikoekin lotzen, gaixotasun horien aurkako oinarritzko defentsa-printzipioak aipatuta.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Pertsonentzako osasun- eta gaixotasun-egoerak identifikatu ditu.
- b) Herritarren gaixotasun infekzioso eta ez-infekzioso ohikoekin identifikatu eta sailkatu ditu, eta gaixotasun horien kausak, agente eragileak, prebentzioa eta tratamenduak aipatu ditu.
- c) Immunitate-sistemaren oinarritzko funtzionamendua azaldu du, eta txertatzea gaixotasunen prebentziorako ekarpen biomedikoa dela balioetsi du.
- d) Aintzat hartu du txertatze-kanpainak garrantzitsuak direla gaixotasun infekziosoen prebentziorako.

- e) Zer organo mota ematen diren deskribatu du, bai eta transplanteetan izaten diren arazoak ere.
- f) Higiene pertsonaleko, zaintzako eta atsedean hartzeko oinarrizko ohiturak egokiak direla onartu eta justifikatu du.
- g) Dagokion lanbide-ingurune hurbilenekoarekin lotutako osasunarekiko arrisku-egoerak identifikatu ditu.
- h) Osakidetza-Euskal osasun sistemaren oinarrizko funtzionamendua nolakoa den eta zer aukerak eskaintzen dituen ikertu du Internet bidez.

7.– Jabetzen da garrantzitsua dela prebentzio-ohiturak eta bizimodu osasungarriko ohiturak hartzea, nutrizioan inplikaturata dauden gailu eta sistemei dagokienez; oinarrizko egitura anatomikoak dagozkien funtzioekin lotzen ditu, eta eremu pertsonaleko eta sozialeko egoera praktikoak ikertzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Nutrizioan inplikaturata dauden sistemen eta gailuen oinarrizko egitura anatomikoak identifikatu ditu grafiko eta eskema analogiko eta digitaletan.
- b) Nutrizio-sistemen eta -gailuen eginkizunak dagozkien funtsezko prozesuekin lotu ditu.
- c) Nutrizio-prozesuan inplikaturatutako gailuekin eta sistemeekin lotura duten gaixotasun eta gaitz ohikoena identifikatu ditu.
- d) Ikasgelan, laborategian eta Interneten ikerketak egin ditu elikagaietan dauden mantenugaiei buruz eta elikadura orekatu eta osasungarria izateak duen garrantziari buruz.
- e) Bere jakintza aplikatu du, dieta pertsonalak egiteko, eta ongizatea lortzearekin eta nutrizio-ohitura osasungarriak hartzearekin lotutako ondorioak atera ditu.

8.– Badaki zeinen garrantzitsua den ohitura eta bizimodu osasungarriak izatea gizakien harreman eta ugalketako prozesuei begira, eta, horretarako, giza anatomiaren eta funtzionamenduaren oinarrizko alderdiak zein diren ikasteaz gain, egoera praktikoak aztertzen ditu, ingurune hurbilean kokatuta.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Giza ugalketa- eta nerbio-sistemaren oinarrizko egitura anatomikoak identifikatu ditu grafiko eta eskema analogiko eta digitaletan.
- b) Erlazio- eta ugalketa-sistemen eginkizunak dagozkien funtsezko prozesuekin lotu ditu.
- c) Substantzia adiktiboak eta, bereziki, nerabezaroan arrisku handienekoak direnak (tabakoa, alkohola, kanabisa...) gorputzean eragiten dituzten efektu nagusiak zein diren ikertu du laborategian, ikasgelan eta Internet bidez; jabetu da zein diren osasun-arriskua dakarten egoerak eta jokabideak, eta konturatu da substantzia horiek kontsumitzea arriskutsua dela.
- d) Higiene-ohiturak eta sexu-transmisioko gaixotasunak prebenitzeko ohiturak identifikatu ditu, eta norberaren ongizatea zein osasun kolektiboa sustatzeko ondorioak atera ditu.
- e) Metodo antikonzeptiboak alderatu ditu, eta aintzat hartu du zeinen garrantzitsuak diren sexu-transmisioko gaixotasunen prebentzioan.
- f) Norberaren eta ingurukoaren sexualitatea onartu du, eta sexu-nortasun guztiak errespetatu.
- g) Lagundutako ugalketa-tekniken eta in vitro ernalketaren bitartez gizarteari eragindako onurak argudiatu ditu.

9.– Hainbat zenbaki mota dituzten askotariko problemak ebazten ditu, eta, kalkulatzeko modu egokiena aplikatzeaz gain, emaitza testuingurura egokitzen ote den balioesten du.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Erabili dituen zenbaki motak identifikatu ditu.

b) Kalkuluak ongi egin ditu, buruz edo algoritmo bidez, arkatzez eta kalkulagailua (fisikoa edo informatikoa) erabilia.

c) Berretzaile arrunta eta osoa duten berreturak egin ditu, eta dagozkion propietateak erabili ditu.

d) Notazio zientifikoa erabili du, eta zenbaki oso handi edo oso txikiekin kalkuluak egin ditu.

e) Zenbakizko zuzenaren gainean irudikatu ditu zenbaki errealak.

f) Proporzioa adierazpen matematikotzat identifikatu du.

g) Magnitudeak alderatu ditu, eta haien proportzionaltasun mota ezarri du.

h) Hiruko erregela erabili du problemak ebazteko.

i) Magnitude zuzenki eta alderantziz proportzionalak identifikatu ditu.

j) Interes bakuna eta konposatua aplikatu du eguneroko jardueretan.

k) Eguneroko bizitzarekin lotutako problemak ebatzi ditu.

l) Proporzionaltasun-problema ebatzi ditu.

10.– Neurriei buruzko problemak ebatzi, dagozkion jakintzak baliatu eta lortutako emaitzak balioesten ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Neurketak egin ditu zuzenean.

b) Badaki zein diren sistema metriko hamartarraren oinarriko unitateak eta unitate eratorriak eta erabili egin ditu.

c) Angeluak neurtzeari buruzko problema geometrikoak ebatzi ditu.

d) Denbora neurtzeari buruzko problemak ebatzi ditu.

e) Zeharkako metodoen bidezko neurketak egitea eskatzen duten problemak ebatzi ditu.

f) Pitagorasek Teorema aplikatu du hainbat testuinguruan.

g) Irudi lauen azalera kalkulatu du, irudi horiek beste irudi sinpleago batzuetan deskonposatuta.

h) Gorputz sinpleen bolumenak kalkulatu ditu.

11.– Eguneroko egoerak ebazten ditu; horretarako, adierazpen aljebraiko errazak erabiltzen ditu, ebazpen-metodo egokienak aplikatu eta lortutako emaitzak balioesten ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Hizkuntza aljebraikora eraman ditu ekuazio bidez adieraz daitezkeen egoerak.

b) Adierazpen aljebraiko errazak sinplifikatu ditu.

c) Lehen mailako ekuazio errazak ebatzi ditu.

d) Problema ebatzi ditu hizkuntza aljebraikoaren bidez.

e) Emaitzak problemaren testuinguruan interpretatu ditu; prozesua azaldu du, eta koherentea ote den balioetsi.

f) Software egokia baliatu du, kalkulu aljebraikoak egin ditu eta ekuazio errazak ebatzi ditu.

B) Edukiak.

1.– Problema ebaztea eta ikerkuntza zientifikoa.

– Problema zientifiko-matematikoak identifikatu, aztertu eta formulatzea.

– Problema ebazteko lan-prozesua planifikatzea.

– Proiektu zientifikoak planifikatzeko eta egiteko estrategia, jarraibide eta irizpideak.

– Problema ebaztean hipotesiak, aieruak eta/edo aurreikuspenak egitea.

– Ondorioak ateratzea proposatutako hipotesiekin eta jarraitutako prozesuarekin lotuta.

– Eredu teorikoaren, behatutako datuen eta lortutako ondorioen artean koherentzia badagoela egiaztatzea.

– Emaizten berri ematea.

– Tresna digitalak eta Internet erabiltzeko irizpide eta jarraibideak ematea informazioa bilatu eta hautatzeko, lanak egiteko eta ondorioak ateratzeko.

– Lankidetzak eta elkarlana, taldean egiteko zereginetan.

– Ikaskuntza autoerregulatzeko irizpide eta jarraibideak.

2.– Tresna eta esperimentazio zientifikoak.

– Laborategia: Antolaketa. Materialak eta oinarritzko tresnak.

– Laborategiko material errazak erabiltzeko prozedura eta jarraibideak.

– Osasun- eta segurtasun-arau orokorrak laborategian.

– Laborategiko esperientziak diseinatzea eta egitea.

– Datuak biltzea. Emaizak aztertzea. Neurrien zehaztasuna.

– Proiektu zientifikoak planifikatzeko eta egiteko eta txostenak aurkezteko estrategia, jarraibide eta irizpideak.

3.– Materiaren formak:

– Materia. Materiaren ezaugarri orokorrak. Masa eta bolumena.

– Gorputz baten masa eta bolumena neurtzea. Masa- eta edukiera-unitateak. Luzera-unitateak.

Nazioarteko Unitate Sistema.

– Materiaren ezaugarri bereziak.

– Materiaren agregazio-egoerak: solidoa, likidoa eta gasa. Materiaren egoera-aldaketak.

– Materiaren izaera korpuskularra. Eredu zinetiko-molekularra.

4.– Substantziak bereiztea.

– Sistema material homogeneoak eta heterogeneoak.

– Sistema bereziki interesgarriak: uretako disoluzioak.

– Substantziak bereizteko oinarritzko teknikak.

– Substantzia puruen eta nahasteen arteko aldea.

– Substantzia puruen sailkapena. Substantzia sinpleak eta konposatuak.

– Lanbide-profilari lotutako materialak.

5.– Energia prozesu naturaletan.

– Energiaren adierazpenak naturan.

– Energia eguneroko bizitzan.

– Energia, beroa eta temperatura. Unitateak.

– Energia motak.

– Energiaren transformazioa eta kontserbazioa.

– Energia-iturri berriztagarriak eta berriztaezinak.

– Energiaren erabilera eta kontsumoa Euskal Autonomia Erkidegoan: lanbide-profilarekiko lotura.

6.– Osasuna eta gaixotasuna.

– Osasuna eta gaixotasuna. Osasunaren alorreko faktore determinatzaileak. Gaixotasun infekziosoak eta ez-infekziosoak.

- Higiena eta gaixotasunen prebentzioa. Norberaren baitan eta laneko eremuetan ohitura osasungarriak izatea zeinen garrantzitsua den balioestea.

- Sistema immunitarioa. Txertoak. Zelulak, odola eta organoak transplantatzea eta ematea.
- Norberaren eta besteren gorputza onartzea, mugak muga eta aukerak aukera.
- Osakidetza-Euskal osasun sistemari buruzko oinarriko ideiak.

7.– Giza nutrizioa.

- Nutrizio-prozesuan parte hartzen duten sistemen eta aparatuen oinarriko fisiologiaren eta anatomiaren ikuspegi orokorra.

- Nutrizio-prozesuan parte hartzen duten aparatuekin eta sistemekin lotura duten gaixotasun eta gaitz nagusiak.

- Elikagaiak eta mantenuagaiak. Dieta orekatua. Elikadura-portaeraren arazoak. Nutrizioarekin lotutako higiena, prebentzioa eta bizimodu osasungarriak.

8.– Giza erlazioa eta ugalketa.

- Nerbio-sistemaren oinarriko fisiologiaren eta anatomiaren ikuspegi orokorra.

- Drogak eta substantzia adiktiboak. Eragiten dituzten efektu nagusiak eta arazoak. Prebentzioa eta eragina gizarte-ingurunean.

- Giza ugalketa-sistemaren oinarriko fisiologiaren eta anatomiaren ikuspegi orokorra.

- Osasun eta higiena sexuala. Metodo antikonzeptiboak. Sexu-transmisiozko gaixotasunak. Prebentzioa.

- Gizakiaren sexu-erantzuna: afektibitatea, sentsibilitatea eta komunikazioa. Sexualitatearen eta ugalketaren arteko aldea.

9.– Zenbakiekin egitekoak diren eragiketak.

- Zenbaki motak ezagutzea eta bereiztea. Zenbakiak zuzen errealean adieraztea.

- Batuketa, kenketa, biderketa eta zatiketarako ohiko algoritmoak erabiltzea.

- Eragiketen eta parentesiak erabiltzeko arauen hierarkia eta propietateak, zenbaki oso, hamartar eta zatiki errazekin eginiko kalkulu idatzietan.

- Kalkulagailua eta kalkuluak egiteko beste tresna batzuk erabiltzea zenbakizko kalkuluak egiteko, tresna horiek erabiltzea komeni den ala ez erabakita, egin beharreko kalkuluen konplexutasunaren eta emaitzetan behar den zehaztasun-mailaren arabera.

- Problema ebaztea, zenbaki oso, hamartar eta zatikiekin eragiketak egin behar direla.

- Magnitude proportzionalak. Magnitude zuzenki eta alderantziz proportzionalen egoera erreala identifikatzea. Proportzionaltasunarekin lotutako problemak.

- Ehunekoak. Ehunekoen problemak.

10.– Neurria.

- Magnitudeak neurtzea. Neurri-unitateak. Neurtzeko tresnak.

- Sistema metriko hamartarra (SMH).

- Angeluak neurtzea.

- Denbora neurtzea.

- Gutxi gorabeherako neurriak. Neurrien estimazioa.

- Errore-marjina.

- Zeharkako neurketak. Pitagorasen teorema.

- Irudien azalera eta bolumenak kalkulatzeko formulak.

11.– Hizkuntza aljebraikoa.

- Ahozko hizkuntzako egoerak hizkuntza aljebraikora eramatea.
- Adierazpen aljebraiko errazak dituzten eragiketak.
- Ezezagun bateko lehen mailako ekuazioak ebaztea.
- Problema hizkuntza aljebraikoan planteatzea.
- Problema ebaztea lehen mailako ekuazioen bidez.

Lanbide-modulua: Zientzia aplikatuak II

Kodeak: 3010

Kurtsoa: 2.

Iraupena: 144 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Estrategia desberdinak erabiltzen ditu zientziarekin eta matematikarekin erlazionaturiko ohiko problemak konpontzeko, metodo zientifikoaren faseak aplikatuta eta irmotasuna, segurtasuna eta autonomia erakutsita soluzioak bilatzean.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Hipotesi erraz eta egiaztagarriak egin ditu, zuzeneko behaketetan edo zenbait bidetatik bildutako zeharkako behaketetan oinarrituta.
- b) Hipotesi guztiak aztertu ditu, eta azalpen arrazoituak eman ditu hipotesiak berresteko edo gezurtatzeko.
- c) Problema ebazteko estrategiarik egokiena erabili du.
- d) Zer urrats egin dituen eta zer ondorio atera dituen azaldu du.
- e) Egindako hipotesiak egiaztatu edo gezurtatu ditu, eta argudio eta frogen bidez defendatu du jarrera hori.
- f) Irmotasunez eta sormena baliatuta jokatu du eragozpenak gainditzeko prozesuan, eta bide alternatiboak topatu ditu bere kabuz.
- g) Talde-lanean jardun du, elkarri lagunduz, eta erakutsi du badituela gatazkak konpontzeko trebetasunak.
- h) Ezagutza zientifiko eta matematikoak baliatu ditu, fenomeno natural garrantzitsuenak interpretatzeko.
- i) Datu eta informazioak bilatu, bildu eta antolatzeko teknikak baliatu ditu, eremu zientifiko eta matematikoko problema ebazteko.
- j) IKTak erabili ditu, informazioa bilatzeko.
- k) Zuzen adierazi ditu mezu zientifiko eta matematikoak.
- l) Behar bezala erabili ditu lexiko eta esamolde espezifikoak, baliabide grafikoak eta sinbologia.
- m) Jarrera kritikoa izan du lortutako emaitzei eta jarraitutako prozesuari dagokienez.
- n) Baliozkotasuna eta koherentzia egiaztatzeko hainbat estrategia baliatu ditu.
- ñ) Bere ikaskuntza autoerregulatzeko estrategia eta tresnak baliatu ditu.

2.– Ikerketak eta laborategiko praktikak egiten ditu; horretarako, metodologia zientifikoa aplikatu, materiala behar bezala erabili, gauzatzeko modua balioetsi eta emaitzak interpretatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Laborategiko produktu eta tresnak behar bezala manipulatu ditu.
- b) Magnitudeak neurtu ditu, eta dagozkien unitateetan adierazi.

- c) Egin behar duen teknika esperimental bakoitza identifikatu du.
- d) Lan esperimentalean segurtasunaren eta higienezaren oinarriko arauak onartu eta bete ditu, eta erabili dituen tresnak eta materiala zaindu ditu.
- e) Prozedura esperimental errazak planifikatu ditu hipotesia gezurtatzeko edo egiaztatzeko.
- f) Informazioa biltzeko zenbait teknika baliatu ditu, lanaren edo ikerketaren helburu eta xedeak aintzat hartuta.
- g) Datu esperimentalak antolatu eta interpretatu ditu zenbait baliabideren laguntzarekin.
- h) Entseguen txostenak egin ditu, eta zer prozedura jarraitu duen, zer emaitza lortu duen eta azkenean zer ondorio atera dituen adierazi du txosten horietan.
- i) Lexiko zientifikoa egoki erabili du laborategiko txostenetan.

3.– Prozesu biologikoetan eta industrian gertatzen diren erreakzio kimikoak zeintzuk diren bereizten du; eguneroko bizitzan duten garrantzia argudiatzen du, eta gertatzen diren aldaketak deskribatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Aldaketa fisikoak eta kimikoak bereizi ditu, eguneroko bizitzako ekintzetan, kontuan hartuta substantzia berriak sortu diren ala ez.
- b) Erreakzio kimiko errazetan erreaktiboak eta produktuak identifikatu ditu.
- c) Eguneroko bizitzako, naturako eta industriako erreakzio kimiko garrantzitsuenak identifikatu ditu.
- d) Endotermiko eta exotermikoetan sailkatu ditu erreakzio kimikoak.
- e) Hainbat erreakzio kimiko tipo bereizi ditu, hala nola errekuntza, oxidazioa, deskonposizioa, neutralizazioa eta sintesia.
- f) Erreakzio kimiko errazen osagaiak eta prozesua identifikatu ditu laborategian saiakuntzak eginda.
- g) Txostenak egin ditu formatu digitalean, lanbide-profilarekin lotura duten industriei buruz, eta industria horietan gertatzen diren prozesuak deskribatu ditu sinpleki.

4.– Elkarrekin lotzen ditu ohiko egoeretan sortzen diren indarrak eta indar horiek eragiten dituzten efektuak, aintzat hartuta objektuen mugimenduan edo pausagunean lagungarri ote diren eta zer magnitudek parte hartzen duten.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Eguneroko higidurak bereizi ditu, ibilbidearen eta bizkortasunaren arabera.
- b) Egindako distantzia, abiadura eta denbora elkarren artean lotu ditu, eta magnitude horiek Nazioarteko Sistemako unitateetan adierazi ditu.
- c) Higidura zuzen uniformearen zehazten duten parametroak adierazpen grafikoaren eta ekuazio matematikoen bitartez lotu ditu.
- d) Abiaduren kalkulu errazak egin ditu higidura uniformeetan.
- e) Eguneroko bizitzako egoeretan esku hartzen duten indarrak identifikatu ditu, eta eragiten dituzten efektuekin lotu ditu.
- f) Egoera zehatzetan, indar baten eta indar horrek gorputz baten deformazioan edo higidura-egoeraren aldaketan izaten duen efektuaren arteko lotura ezarri du.
- g) Makina sinpleen baliagarritasuna onartu du; haien funtzionamendua interpretatu du, eta makina horien efektuei dagozkien kalkulu errazak egin ditu.
- h) Eguneroko bizitzako egoeretan marruskadura-indarren efektuak zein diren aztertu du.
- i) Gorputzen pisua interpretatu du, eta badaki pisu hori grabitate-indarrak eragiten duela.
- j) Newtonen legeak eguneroko bizimoduko egoeretan aplikatu ditu.

5.– Badaki zein diren energia elektrikoaren ekoizpenari, garraioari eta erabilerari dagozkion oinarrizko alderdiak, bai eta haren kontsumoan esku hartzen duten faktoreak ere; gertatzen diren aldaketak eta magnitude nahiz balio bereizgarriak deskribatzen ditu, eta elektrizitateak zientziaren eta teknologiaren garapenean eta jendearen bizi-baldintzetan duen eragina balioesten du.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Fenomeno elektrostatisak agerian jartzen dituzten eguneroko egoeretan, materiaren izaera elektrikoa azaldu du.
- b) Azaldu du eroale batean zehar higitzen ari diren kargak direla korronte elektrikoa, eta magnitude garrantzitsuenen esanahia interpretatu du.
- c) Eguneroko bizimoduan elektrizitatea kontsumitzean aintzat hartu beharreko oinarrizko magnitude fisikoak identifikatu eta erabili ditu.
- d) Elektrizitatearen kontsumo-ohiturak eta aurrezpena aztertu ditu, eta haiek hobetzeko ildoak ezarri ditu.
- e) Energia elektrikoa sortzen denetik erabiltzailearengana iristen den arteko etapen oinarrizko deskribapena egin du.
- f) Euskal Autonomia Erkidegoko zentral elektrikoetako buruzko informazioa bildu du, eta mota bakoitzaren alde onak eta alde txarrak aztertu ditu.
- g) Elektrizitateak zientziaren eta teknologiaren garapenari eta bizi-baldintzak hobetzeari zer ekarpen egiten dizkien onartu du, bai eta zer arrisku dituen ere.
- h) Energia nuklearra erabiltzearen alderdi positiboak eta negatiboak aztertu ditu. Isuri eta hondakin nuklearrak.

6.– Kutsatzaile atmosferiko garrantzitsuenak kategorizatzen ditu, eta haien jatorriak identifikatzen ditu; halaber, eragiten dituzten efektuekin lotzen ditu, eta efektu horiek konpontzeko lagungarri diren neurriak aztertzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Atmosferak izaki bizidunak babesteko betetzen duen eginkizuna justifikatzen duten arrazoiak identifikatu ditu, eta argudio errazekin justifikatu ditu.
- b) Kutsadura atmosferikoaren fenomenoak zein diren adierazi du, bai eta zein diren fenomeno horien eragile garrantzitsuenak ere.
- c) Euri azidoaren fenomenoari buruz ikertu du, fenomenoaren berehalako eta etorkizuneko ondorioak zein diren ere ikasi du, eta nola saihestu daitezkeen azaldu.
- d) Berotegi-efektua bizia egoteko zein garrantzitsua den deskribatu du, eta berotze globalaren arazoa, arazoa zerk eragiten edo bultzatzen duen eta efektu hori murrizteko zer egin daitezkeen azaldu du.
- e) Ozono-geruzaren garrantzia deskribatu du, eta era errazean azaldu ditu arian-arian geruza hori suntsitzearen ondoriozko arazoak.

7.– Uraren kutsatzaileak identifikatzen ditu, kutsatzaile horiek ingurumenean duten efektua bakoitzaren arazketa-tratamenduekin lotzen du, eta efektu horiek konpontzeko lagungarri diren neurriak aztertzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Planetan bizia izateko eta bizirauteko urak betetzen duen eginkizuna onartu eta balioetsi du.

b) Lurrean, oro har, eta Euskal Autonomia Erkidegoan, bereziki, baliabide hidrikoak nola banatzen diren azaltzen duten diagramak eta eskemak interpretatu ditu, bai eta baliabide horiek biziaren eta gizakiongan duten eragina azaldu ere.

c) Ur geza modu jasangarrian kudeatzeak zer esan nahi duen azaldu du, eta kudeaketa horretan lagunduko duten neurriak zerrendatu ditu.

d) Badaki akuiferoak kutsatzeak zer ondorio kaltegarri dituen izaki bizidunen populazioetan.

e) Laborategian, zenbait jatorritako ur-laginen kutsatzaile posibleak identifikatu ditu.

f) Uraren kutsadurak eta ura arduragabe erabiltzeak eragiten dituzten efektuak aztertu ditu.

8.– Lurreko gainazalaren erliebeak eta paisaiak eratzeko eta aldatzeko prozesuak sailkatzen ditu, eta eragile geologikoen eta gizakion ekintzarekin lotzen ditu, prozesu horiek baldintzatzen dituen aldetik; halaber, baliabide geologikoak eta lurzorua zaintzeko lagungarri diren neurriak balioesten ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Erliebearen modelaketa baldintzatzen duten faktoreak (klima, arroka-materialen ezaugarriak, eta beste) modelaketaren ondorio diren paisaia motekin lotu ditu.

b) Meteorizazioko, higadurako, garraioko eta sedimentazioko prozesuak bereizi ditu.

c) Kanpoko eragile geologiko garrantzitsuenak bereizi ditu, eta erliebea eratzeko prozesuekin zer nolako lotura duten adierazi du.

d) Elkarrekin lotu ditu eragile geologiko nagusien ekintza eta paisaian eragiten dituzten formak.

e) Giza jardueren efektuak eta baliabide geologikoen ustiapenak lurrazalaren eraldaketan eta aldaketan zer garrantzi duten aztertu du.

f) Lurzorua kutsatzen duten faktore eta arrazoi nagusiak identifikatu ditu, eta lurzoruaren kontserbazioa eta baliabide geologikoak egoki kudeatzea garrantzitsuak direla onartu du.

g) Euskal Autonomia Erkidegoko eta ingurune hurbileneko paisaia bereizgarri buruzko ikerketa egin du, eta paisaia horren modelatzea baldintzatu duten giza faktoreetako zenbait identifikatu ditu.

9.– Ingurumen-orekari laguntzen dio; horretarako, ingurumen-arazo nagusien arazoiei eta ondorioei buruzko argudioak ematen ditu, betiere garapen jasangarriaren ikuspegitik begiratuta, eta ingurumena hobetzeko eta kontserbatzeko ekintzak proposatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Ingurumen-arazo garrantzitsuenak sailkatu ditu, dela oro har, dela Euskal Autonomia Erkidegoan: baliabideak ahitzea eta gehiegi ustiatzea, kutsadura areagotzea, biodibertsitatea galtzea, klima aldatzea, desertifikazioa, hondakinak eta beste batzuk.

b) Ingurumen-arazo nagusiak arazo horiek eragiten dituzten arazoiekin lotu ditu, eta arazoen ondorioak ere zehaztu ditu.

c) Baliabide naturalak modu jasangarrian kudeatu behar direla argudiatu du.

d) Birziklatzearen eta baliabide materialak berrerabiltzailearen alde onak eta alde txarrak aztertu ditu.

e) Energia-baliabideak modu jasangarrian kudeatzea ingurumenarentzat zein garrantzitsua den azaldu du.

f) Bere aztarna ekologikoa kalkulatu du, eta adierazi du baliabide naturalen kontsumoa desorekatua eta gehiegizkoa dela.

g) Ingurumenaren narriadura geldiarazteko konpromiso eta ekintza pertsonalen zerrenda egin du.

h) Ikastetxean ingurumena hobetzeko jardueretan parte hartu du.

i) Euskal Autonomia Erkidegoan garapen jasangarriarekin lotuta egiten diren ingurumen-estrategietako zenbait identifikatu ditu.

10.– Eguneroko egoerak ebazten ditu; horretarako, ekuazioak eta ekuazio-sistemak ebazteko metodoak aplikatzen ditu, eta lortutako emaitzak balioesten ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Adierazpen aljebraiko errazak egin eta sinplifikatu ditu.
- b) Zenbakizko balioak atera ditu adierazpen aljebraiko batetik.
- c) Hizkuntza aljebraikoan adierazi ditu ekuazio bidez adieraz daitezkeen egoerak, eta ezezagunak identifikatu ditu.
- d) Lehen eta bigarren mailako ekuazio errazak ebatzi ditu, modu aljebraikoan eta grafikoki.
- e) Problema bat ebazteko ekuazio egokiak proposatu ditu.
- f) Eguneroko bizimoduko problemak eta beste jakintza-arlo batzuetakoak ebatzi ditu, ekuazioen eta sistemen bitartez.
- g) Balioetsi du hizkuntza aljebraikoa bizitza errealeko egoerak irudikatzeko zehatza, sinplea eta erabilgarria dela.

11.– Egoera errealetan agertzen diren irudi geometrikoak zuzenean eta zeharka neurtzen ditu, eta horretarako behar dituen tresna, formula eta teknikak erabiltzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Irudi eta gorputz geometrikoen angeluak, luzerak, azalerak eta bolumenak neurtzeko tresna egokiak erabili ditu.
- b) Hainbat estrategia erabili ditu (antzekotasunak eta irudi sinpleagoetan deskonposatzea, besteak beste), mundu fisikoko zeharkako neurriak zenbatesteko eta kalkulatzeko.
- c) Perimetroak, azalerak eta bolumenak kalkulatzeko formulak erabili ditu, eta unitate egokiz adierazi ditu.
- d) Antzeko irudiak identifikatu ditu, eta proportzionaltasun-erlazioak ezarri ditu.
- e) Talesen teorema aplikatu, eta triangeluen antzekotasuna erabili du, problema geometrikoak ebazteko.
- f) Taldean lan egin du neurriak lortzeko.
- g) IKTak erabili ditu, irudiak eta gorputzak irudikatzeko.

12.– Taula, grafiko, adierazpen aljebraiko edo enuntziatu baten bidez emandako erlazio funtzional sinpleak interpretatzen ditu; balioak lortzen ditu haietatik, eta aztertutako fenomenoari buruzko ondorioak ateratzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Egoera bakoitzean esku hartzen duten aldagaiak identifikatu ditu.
- b) Aldagaien arteko mendekotasuna aztertu du, eta haien artean izan daitezkeen erlazioak bilatu ditu.
- c) Aztergai diren grafiko eta taulen irakurketa kuantitatiboa eta kualitatiboa egin du.
- d) Magnitudeen arteko mendekotasun linealeko eta koadratikoko erlazioak identifikatu ditu.
- e) Funtzio linealak grafikoki irudikatu ditu.
- f) Funtzio koadratikoak grafikoki irudikatu ditu.
- g) Funtzio esponenziala grafikoki irudikatu du.

h) Benetako egoerekin lotutako funtzio motak irudikatzen dituzten grafikoetatik informazioa atera du.

i) Baliabide teknologikoak erabili ditu grafikoak irudikatzeko.

13.– Estatistika-populazio baten inguruko datu eta grafikoak jaso, antolatu eta irudikatzen ditu, metodo eta tresna teknologiko egokiak erabilia eta alderdi nabarmenenak aztertuta.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Populazio baten estatistika-datuak jaso, antolatu eta adierazi ditu estatistika-tauletan.

b) Maiztasun absolutuak eta erlatiboak kalkulatu ditu.

c) Aztertutako egoerara ongien egokitzen zaizkion estatistika-grafikoak egin ditu.

d) Datu-banaketa baten batez bestekoa eta desbideratze tipikoa kalkulatu eta behar bezala interpretatu ditu.

e) Kalkulagailua edo software egokia erabili du, parametroak kalkulatzeko eta estatistika-grafikoak sortzeko.

f) Aztertutako datu eta grafikoetan oinarrituta zentzuzko ondorioak atera ditu, eta txostenak egin ditu informazio garrantzitsua komunikatzeko.

14.– Gertaera baten probabilitate-balioari buruzko iragarpenak egiten ditu, aurretik enpirikoki lotutako informazioan edo kasu sinpleen azterketan oinarrituta.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Hiztegi egokia erabili du probabilitatearekin lotutako egoerak deskribatzeko.

b) Ausazko gertakari baten kasu posibleen kontaketa egin du, taula edo zuhaitz-diagrama errazak erabilia.

c) Gertakari jakin bat gertatzeko maiztasun erlatiboaren kontzeptua erabili du, eta ehuneko moduan adierazi.

d) Oinarritzko gertakari ekiprobableak eta ez-ekiprobableak bereizi ditu.

e) Laplaceren erregela aplikatu du, eta gertakari baten probabilitatea kalkulatu.

f) Eguneroko bizimoduko problemak ebatzi ditu probabilitate-kalkulu errazak eginez.

B) Edukiak.

1.– Problema ebaztea eta ikerkuntza zientifikoa.

– Problema zientifiko-matematikoak identifikatu, aztertu eta formulatzea.

– Problema ebazteko lan-prozesua planifikatzea.

– Proiektu zientifikoak planifikatzeko eta egiteko estrategia, jarraibide eta irizpideak.

– Problema ebaztean hipotesiak, aieruak eta aurreikuspenak egitea.

– Ondorioak ateratzea proposatutako hipotesiekin eta jarraitutako prozesuarekin lotuta.

– Eredu teorikoaren, behatutako datuen eta lortutako ondorioen artean koherentzia badagoela egiaztatzea.

– Emaizen berri ematea.

– Tresna digitalak eta Internet erabiltzeko irizpide eta jarraibideak ematea informazioa bilatu eta hautatzeko, lanak egiteko eta ondorioak ateratzeko.

– Lankidetzak eta elkarlana, taldean egiteko zereginetan.

– Ikaskuntza autoerregulatzeko irizpide eta jarraibideak.

2.– Tresna eta esperimentazio zientifikoak.

- Laborategia: antolaketa, materialak eta oinarrizko tresnak.
- Laborategiko materialak eta oinarrizko tresnak erabiltzeko prozedurak eta jarraibideak.
- Mikroskopia optikoa eta digitala eta lupa binokularra erabiltzeko jarraibideak.
- Osasun- eta segurtasun-arau orokorrak laborategian.
- Laborategiko esperientziak diseinatzea eta egitea.
- Oinarrizko magnitudeak neurtzea.
- Datuak biltzea. Emaizak aztertzea. Neurrien zehaztasuna.
- Laborategian laneko txostenak egiteko arauak.
- Kalkulagailua eta kalkuluak egiteko beste tresna batzuk erabiltzea zenbakizko kalkuluak egiteko.

3.– Ohiko erreakzio kimikoak.

- Aldaketa motak: aldaketa fisikoak eta aldaketa kimikoak.
- Erreakzio kimikoa. Erreakzio kimikoaren interpretazio makroskopikoa, substantzia bat beste zenbait substantzia bihurtzeko prozesu den aldetik.
- Energia-trukea erreakzio kimikoetan.
- Erreakzio kimikoak eguneroko bizitzako eremuetan.
- Oinarrizko erreakzio kimikoak.

4.– Indarra eta higidura.

- Higidura: erreferentzia-sistemak, ibilbidea, posizioa, egindako bidea.
- Higidurak ibilbidearen arabera sailkatzea.
- Abiadura. Unitateak.
- Higidura zuzen uniformea: ezaugarriak. Interpretazio grafikoa.
- Indarraren kontzeptua. Indarra, interakzio baten emaitza.
- Indarren efektuak: deformazioa eta mugimendu-egoeraren aldaketa.
- Grabitazioa. Gorputzen pisua.
- Ohiko egoeretan solido bati aplikatutako indarrak irudikatzea. Indar erresultantea.
- Lana eta energia. Makina sinpleak.

5.– Energia elektrikoa.

- Materia eta elektrizitatea. Elektrizazio-fenomenoak. Karga elektrikoak. Eroaleak eta isolatzaileak. Korrante elektrikoa.
- Elektrizitatea, garapen teknologikoa eta bizi-baldintzak.
- Elektrizitatearen kontsumoan erabiltzen diren oinarrizko magnitudeak: energia eta potentzia. Aplikazioak eguneroko bizitzan.
- Elektrizitatearen kontsumo-ohiturak eta aurrezpena.
- Energia elektrikoa ekoizteko sistemak.
- Energia elektrikoaren garraioa eta banaketa. Etapak.
- Euskal Autonomia Erkidegoko zentral elektriko nagusiak.

6.– Atmosferaren kutsadura.

- Kutsadura. Kutsatzaile nagusien kategorizazioa.
- Kutsadura atmosferikoa; arrazoiak eta ondorioak.
- Atmosferarekin lotutako ingurumen-arazo nagusiak.

- Euri azidoa.
- Berotze globala: - Berotegi-efektuaren areagotzea.
- Ozono-geruza suntsitzea.

7.– Uraren kutsadura.

- Ura: planetan bizia izateko funtsezko faktorea.
- Uraren kutsadura: kausak.
- Ura edangarri bihurtzeko tratamenduak.
- Hondakin-uren arazketa.
- Ura eta osasuna.
- Ura modu jasangarrian kudeatzea, baliabide den aldetik.

8.– Lurzoruaren kutsadura eta paisaia aldatzea.

- Lurreko paisaia eta erliebea baldintzatzen duten faktoreak.
- Kanpoko eragile eta prozesu geologikoak: meteorizazioa, higadura, garraioa eta sedimentazioa.
- Eragile geologikoen erliebean eta paisaian egindako ekintzaren emaitzak.
- Giza jardueren efektuak eta baliabide geologikoen ustiapenak lurrazalaren eraldaketan duten garrantzia.
- Lurzoruaren kontserbazioa. Kutsatzaile nagusiak.
- Euskal Autonomia Erkidegoko paisaia bereizgarri motak.

9.– Ingurumenaren oreka eta garapen jasangarria.

- Ingurumenaren orekan eta kontserbazioan eragina duten faktoreak.
- Giza jarduera eta ingurumena: inpaktu nagusiak.
- Baliabide materialak eta energia-baliabideak gehiegi ustiatzearen ondorioak.
- Hondakinak eta haien kudeaketa. Birziklatzea.
- Kontsumoa eta garapen jasangarria: aztarna ekologikoa.
- Garapen jasangarriaren kontzeptua eta printzipio orokorrak.
- Onartzea ingurumena zaindu egin behar dela eta ingurumena errespetatzen duten elkartasunezko jokabideak izan behar direla.
- Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumen-arazo nagusiak eta kudeaketa jasangarriko neurriak.

10.– Ekuazioak eta sistemak ebaztea eguneroko egoeretan.

- Adierazpen aljebraikoak. Adierazpen aljebraikoen eraldaketa.
- Problema hizkuntza aljebraikoan planteatzea.
- Lehen eta bigarren mailako ekuazioen ebazpen aljebraikoa eta grafikoa.
- Ekuazio-sistema linealak.
- Ekuazio-sistema lineal eta errazak ebaztea. Ebazteko metodoak.
- Problema ebaztea lehen eta bigarren mailako ekuazioen bidez.

11.– Irudi eta gorputz geometrikoak neurtzea.

- Elementu geometrikoak: puntuak, zuzenak eta planoak.
- Poligonoak eta poliedroak: elementuak deskribatzea eta sailkapena egitea.
- Triangeluen azterketa. Triangeluen sailkapena.
- Antzekotasuna. Triangeluen antzekotasuna. Talesen teorema.
- Zirkunferentzia eta zirkulua: zirkuluaren luzera eta azalera kalkulatzeko.

- Zenbait gorputz eta irudi aztertzea espazioan: prismak, piramideak, zilindroa, konoa eta esfera.
- Zenbait gorputz eta irudiren bolumena aztertzea espazioan.

12.– Funtzio eta grafikoaren hizkuntza.

- Enuntziatu, taula, grafiko edo adierazpen analitiko erraz baten bitartez deskribatutako fenomeno bat interpretatzea.
- Funtzio linealak. Funtzio koadratikoak.
- Beste funtzio batzuen azterketa: esponentziala.
- Grafikoak egin eta interpretatzea software egokia erabilita (kalkulagailu grafikoak edo ordenagailua).

13.– Estatistikako elementuak.

- Estatistika deskribatzailearen oinarriko elementuak: Populazioa, lagina. Aldagai kualitatiboak, kuantitatiboak.
- Taula eta grafiko estatistikoak.
- Zentralizazio- eta sakabanatze-neurriak.
- Kalkulu-orria: datuak antolatze, kalkuluak egiteko, grafiko estatistiko egokienak sortzeko eta egoera berrien simulazioak egiteko tresna.

14.– Probabilitatea kalkulatzeko.

- Ausazko fenomenoak. Ausazko gertakariak. Gertakari baten maiztasuna. Maiztasun erlatiboa. Probabilitatearen kontzeptua.
- Oinarriko gertakari ekiprobableak eta ez-ekiprobableak.
- Lagin-espazioa esperimendu soiletan.
- Taula eta zuhaitz-diagrama errazak.
- Probabilitateak kalkulatzeko, dela Laplaceren erregelaren bitartez esperimendu soiletan, dela simulazioen bitartez.

Lanbide-modulua: Komunikazioa eta gizartea I

Kodea: 3011

Kurtsoa: 1.

Iraupena: 165 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Historiaurreko eta Antzinaroko gizartearen bilakaera historikoa interpretatzen du, bai eta paisaia naturalarekin zer nolako lotura izan zuten ere.

Ebaluazio-irizpideak:

- Lehen giza taldeek eta lehen gizarteek paisaia naturalean izandako eragina identifikatu du.
- Historiaurreko giza taldeen kokapena, joan-etorriak eta ingurunerako egokitzapena azaldu ditu.
- Historiaurreko eta Antzinaroko gizartearen bilakaera historikoa balioetsi du, bai eta paisaia naturalekin zer nolako lotura izan zuten ere.
- Antzinaroko gizarte garrantzitsuenetako zenbaiten oinarriko ezaugarriak identifikatu ditu.
- Historiaurreko eta Antzinaroko gizarteek Iberiar Penintsulan utzitako aztarna materialak identifikatu ditu.

2.– Ondare naturala, historikoa eta artistikoa osatzen duten elementuak aintzat hartu eta balioesten ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Antzinaroko lehen zibilizazioek mendebaldeko zibilizazioari egindako ekarpen garrantzitsuenetako zenbait identifikatu ditu.
- b) Lehen zibilizazio hiritarren bereizgarri garrantzitsuenak identifikatu ditu.
- c) Gizarte historikoen arte- eta kultura-adierazpenak balioetsi eta errespetatu ditu.
- d) Geure kultura- eta natura-ondarearen aberastasuna eta aniztasuna balioetsi, errespetatu eta gozatu du.
- e) Ikasi du zer egin hura kontserbatzeko eta hobetzeko.

3.– Lehen industria-eraldaketak gertatu arteko Europako espazioa eratzeko prozesua interpretatzen du, eta prozesu horren ezaugarri garrantzitsuenak aztertzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Antzinako mundutik Erdi Aroko mundura igarotzeko prozesua aztertu du, bai eta Europako espazioaren bilakaera ere.
- b) Amerikan inperio kolonialak eratzeak kultura autoktonoetan eta europarrean izan zituen ondorioak balioetsi ditu.
- c) Aro Modernoko monarkia absolutuaren eredu politikoa eta gizarte-eredua identifikatu ditu.
- d) Aztergai dugun aldiaren Europako biztanlerian izandako eraldaketen oinarritzko adierazle demografikoak aztertu ditu.
- e) Arte-estilo nagusietako artelanak identifikatu ditu.
- f) Tituluaren profilari dagozkion ekoizpen-sektorearen edo -sektoreen bilakaera aztertu du.

4.– Gizarte-zientziei dagozkien baliabide kontzeptualak, teknikak eta laneko oinarritzko prozedurak aplikatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Informazioa biltzeko tresna errazak egin ditu.
- b) Norberaren ahaleginarekin eta elkarlanarekin lotutako portaerak balioetsi ditu.
- c) Taldeko lana antolatzen eta garatzen parte hartu du.
- d) IKTak modu arduratsuan baliatu ditu, ikaskideekin informazioa trukatzeko, jakintza-iturritzat hartuta eta jakintza hori lantzeko eta aurkezteko.
- e) Taldean lan egin du, eta lankidetzari dagozkion estrategiak bereganatu ditu.

5.– Komunikazio-estrategiak baliatzen ditu, ahozko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz interpretatzeko eta komunikatzeko, eta entzute aktiboaren printzipioak, konposizio-estrategia errazak eta oinarritzko hizkuntza-arauak aplikatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Gaur egungo komunikabideetako ahozko testuen egitura aztertu du, eta haien ezaugarri nagusiak identifikatu ditu.
- b) Entzute aktiboa egin du, eta ahozko mezu baten zentzu orokorra eta eduki espezifikoak identifikatu ditu.
- c) Hitzik gabeko komunikazioaren elementuak behar bezala erabili ditu argudioak eta azalpenak emateko garaian.

d) Hizkuntzaren ahozko erabilerak aztertu ditu, eta erabilera diskriminatzaileak balioetsi eta berraztertu ditu, zehazki genero-harremanetan.

e) Gramatika-terminologia egokia erabili du, proposatutako gramatika-jarduerak ulertzeko eta ebazteko garaian.

6.– Komunikazio-estrategiak baliatzen ditu, idatzizko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz interpretatzeko eta komunikatzeko, eta ulermenezko irakurketaren estrategiak aplikatzen ditu, bai eta hautatutako testu laburrak gero eta autonomia handiagoz osatzeko estrategiak ere.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Egunero erabiltzen diren idatzizko testuen egitura aztertu du.

b) Informazioa bilatzeko askotariko tresnak erabili ditu.

c) Informazioa hautatu eta berriz lantzeko askotariko estrategiak aplikatu ditu.

d) Testuak ulertzeko garaian, ulermenezko irakurketaren estrategiak aplikatu ditu, eta ateratako ondorioak ikaskuntza-jardueretan aplikatu ditu.

e) Idatzizko testu baten edukia laburbildu du: ideia nagusia, bigarren mailako ideiak eta komunikazio-helburua bereizi ditu, eta lortutako ondorioak berraztertu eta berriz formulatu ditu.

f) Idatzizko testuak lantzeko jarraibide sistematikoak bete ditu; erabilera diskriminatzaileak saihestu ditu, bereziki genero-harremanetan.

g) Idatzizko lanak aurkezteko jarraibideak bete ditu; edukia, formatua eta hartzalea aintzat hartu ditu, eta testuinguruari egokitutako hiztegia erabili.

h) Testuak idazteko garaian gramatikaren eta ortografiaren arau nagusiak aplikatu ditu, testuak zuzenak eta zehatzak izan daitezzen.

i) Gramatika-egiturak aztertzeko eta ulertzeko jarduerak egin ditu, eta gramatika-terminologia egokia erabili du.

7.– Literatura-testu adierazgarriak irakurtzen ditu, eta irizpide estetikoak eratzten ditu, bere gustua eta irakurtzeko ohitura garatzeko.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Mailaren araberako literatura-lan baten egitura eta hizkuntzaren erabilera balioetsi eta aintzatesi ditu, irakurketa pertsonalaren bitartez.

b) Literatura-lanei buruzko informazioa biltzeko tresnak baliatu ditu.

c) Literatura-lan batetik modu positiboan eta negatiboan balioetsitako alderdiei buruzko iritzi pertsonal arrazoituak adierazi ditu.

d) Obraren edukia bere bizipenekin erlazionatu du.

e) Literatura-testuak ulertzeko estrategiak aplikatu ditu, betiere literaturaren oinarritzko arrazoiak eta gaiak aintzat hartuta.

8.– Komunikazio-estrategiak baliatzen ditu ahozko informazioa ingelesez interpretatu eta komunikatzeko, eta entzute aktiboaren printzipioak, konposizio-estrategia errazak eta oinarritzko hizkuntza-arauak aplikatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Entzute aktiboa egin du, zentzu orokorra eta ideia nagusiak identifikatu ditu, eta proposatutako lanerako behar duen informazioa hautatu du.

b) Estrategia egokiak erabili ditu ahozko testuak ulertzean sortzen zaizkion zalantzak argitzeko.

c) Elkarrizketa bat hasteko, izateko edo amaitzeko oinarritzko estrategiak erabili ditu.

d) Hiztegi, esamolde eta esaldi errazak eta ohikoak erabili ditu, oinarrizko lokailuen bidez lotuta, komunikazio-truke laburretan ongi moldatzeko moduan.

e) Ereduez lagunduta, aldez aurretik entseatutako ahozko testu erraz eta argiak sortu ditu gai ezagunei buruz, aurrez gidoia finkatu ondoren.

f) Zuzentasun-maila nahikoarekin, jario eta ahoskera egokiarekin mintzatu da, komunikazioa bermatzeko moduan.

g) Ingeleseko komunikazio-trukeetan modu aktiboan eta errespetuz parte hartu du.

h) Behar bezala bete ditu gizarte-harremanetarako oinarrizko arauak (kortesia-legeak, erregistroa, hitzik gabeko hizkuntza edo bestelakoak) komunikazio-trukeetan.

9.– Komunikazio-estrategiak baliatzen ditu idatzizko informazioa ingelesez interpretatu eta komunikatzeko, eta ulermenezko irakurketaren estrategiak aplikatzen ditu, bai eta hautatutako testu laburrak gero eta autonomia handiagoz osatzeko estrategiak ere.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Idatzizko testuak txukun aurkezteko interesa agertu du, eta, gramatikaren, ortografiaren eta tipografiaren arauak betetzeaz gain, testuak berrikusteko jarraibide errazak ere bete ditu.

b) Testuaren funtsezko ideiak eta komunikazio-asmoa identifikatu ditu.

c) Gai nagusia zein den identifikatu du, testuaren zentzu orokorra ulertu du, eta ideia nagusiak eta bigarren mailako zenbait ideia bereizi ditu.

d) Beste hizkuntza batzuetako ezagutzak erabili ditu, ulertzen laguntzeko.

e) Informazioa hautatu eta berriz lantzeko askotariko estrategiak aplikatu ditu.

f) Idatzizko testu labur eta errazak sortu ditu, ongi egituratuta eta autonomia nahikoaz.

g) Testua planifikatu, idatzi eta berrikusi egin du, sistematikoki.

h) Ongi erabili ditu gelan landutako lexikoa, esamoldeak eta hizkuntza-egiturak.

i) Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoz erabili ditu informazioa bilatzeko, idatzizko ekoizpenak egiteko, informazioa transmititzeko, komunikatzeko eta lankidetzan jarduteko.

j) Interesa adierazi du Ingelesa ikasteko eta komunikaziorako erabiltzeko.

k) Hainbat jatorri eta kultura dituzten pertsonekin komunikatzeko, eleaniztun izatea zeinen garrantzitsua den onartu du.

l) Inguruan hizkuntza ugari izatea onartu eta positiboki balioetsi du.

B) Edukiak.

1.– Historiaurreko gizarteak eta haien natura-ingurunea.

– Paisaia naturalaren oinarrizko osagaiak eta faktoreak: klima, erliebea, hidrografia eta landaretza naturala.

– Historiaurreko taldeen ezaugarri orokorrak: nomadismotik sedentarismora.

– Antzinaroko gizarte hiritarren oinarrizko ezaugarriak.

– Grezia eta Erroma Iberiar Penintsulara iritsi eta bertan egon zirela adierazten duten adibideak.

2.– Ondare naturala, historikoa eta artistikoa.

– Geure ondare historiko-artistikoaren eta naturalaren aberastasuna eta aniztasuna.

– Gizarte historikoen arte- eta kultura-adierazpenak.

– Garai eta kultura desberdinetako zenbait arte-lanen oinarrizko analisiak egiteko jarraibideak.

3.– Europako espazioa eratzeko prozesua Erdi Aroan eta Aro Modernoan.

- Europaren bereizgarri nagusiak Erdi Arloan eta Aro Modernoan:
- Erdi Aroko Europaren ezaugarri orokorrak.
- Monarkia Absolutuen garaiko Europaren ezaugarri orokorrak.
- Amerika konkistatu eta kolonizatzearen alderdi garrantzitsuenak.
- Biztanleria:
 - Oinarrizko adierazle demografikoak.
 - Zenbait erregimen demografikoren oinarrizko ezaugarriak.
 - Biztanleria-grafikoak.
 - Europako bilakaera demografikoaren ezaugarri garrantzitsuenak.

4.– Gizarte-zientziak interpretatzeko oinarrizko prozedurak.

Arloaren ikaskuntzarako hizkuntza-trebetasunak: idatzizko eta ahozko testuak ulertzea, bera-riazko hiztegia interpretatzea eta erabiltzea, ahoz eta idatziz behar bezala adieraztea eta abar.

- Denboran eta espazioan kokatzeko tresna errazak.

5.– Ahozko komunikazioaren estrategiak erabiltzea.

- Ahozko testuak. Komunikazio-trukea:
 - Ahozko komunikazioaren hizkuntzaz kanpoko elementuak.
 - Hizkuntzaren ahozko erabilera informal eta formalak.
 - Komunikazio-testuinguruari egokitzea.
 - Ahozko testuak ulertzeko entzute aktiboa aplikatzea.
- Ahozko konposizioak:
 - Gaur egungo gertakariei buruzko ahozko azalpen errazak.
 - Ahozko aurkezpen errazak.
 - Ikus-entzunezko baliabideak eta ICTak erabiltzea lagungarri.
 - Ahozko komunikazioan hizkuntza-arauak aplikatzea.
 - Arau soziokomunikatiboak.

6.– Idatzizko komunikazioaren estrategiak erabiltzea.

- Idatzizko testuak. Testu motak. Eguneroko bizitzari eta lanbideari dagozkien testuen ezaugarriak.
- Irakurketa-estrategiak.
- Idatzizko konposizio-prozesuaren oinarrizko estrategiak.
- Idatzizko testuak hainbat euskarritan aurkeztea.
- Landutako testuen gaineko hausnarketa:
 - Testu-lokailu nagusiak.
 - Sintaxiaren eta morfologiaren oinarrizko alderdiak.
 - Oinarrizko arauak aplikatzea.
- Hainbat hiztegi erabiltzeko jarraibideak.

7.– Literatura-testuak irakurtzea.

- Literatura-pasarteak irakurtzeko jarraibideak.
- Literatura-lan batetik informazioa ateratzeko tresnak.
- Literatura-generoen oinarrizko ezaugarriak estiloari eta gaiari dagokienez:
- Narratiba.
- Poesia.
- Antzerkia.

8.– Ahozko komunikazioaren estrategiak erabiltzea ingelesez.

– Ahozko testuak. Komunikazio-trukea.

• Komunikazio-harremanetan eta, bereziki, ikaskuntza-egoera partekatuetan parte-hartze aktiboa izatea eta errespetuz eta lankidetzan jardutea.

• Hizkuntza hainbat komunikazio-testuingurutan erabiltzea.

• Atzerriko hizkuntzan ongi mintzatzeko eta egoki ahoskatzeko interesa.

• Ahozko elkarrekintza gidatzen duten arauak: kortesia-arauak, hitz egiteko txandak, gaiari eustea, jarrera eta keinu egokiak, bestelakoak.

– Ahozko testuak. Ahozko ulermena:

• Testuinguruan kokatutako ahozko testu laburrak ulertzea, hainbat euskarritan.

• Ahozko testuak ulertzeko oinarrizko estrategien erabilera gidatua: aurrea hartzea, egiazta-pena, laguntza bisuala, bestelakoak.

• Ahozko testuak ulertzeko entzute aktiboa aplikatzea.

– Ahozko konposizioak:

• Ahozko testuak sortzeko prozesu gidatua: plangintza eta informazioa bilatzea, testua sortzea eta berrikustea.

• Ahozko testu labur eta errazak sortzeko prozesu gidatua, hainbat euskarritan.

• Ahozko komunikazioan hizkuntza-arauak aplikatzea.

• Jendaurrean hitz egiteko konfiantza eta iniziatiba izatea.

9.– Idatzizko komunikazioaren estrategiak erabiltzea ingelesez.

– Idatzizko testuak. Irakurmena:

• Idatzizko testu erraz, labur edo ertainak eta ongi egituratuak ulertzea.

• Idatzizko testuak ulertzeko estrategiak gero eta autonomia handiagoz erabiltzea: aurrerapena, egiaztapena, dedukzioa, zalantzak argitzea, norberaren ulermen-arazoak identifikatzea.

• Idatzizko testuen bidez informatzeko, komunikatzeko eta ikasteko interesa.

Idatzizko ekoizpena:

• Idatzizko testu erraz, labur edo ertainak eta egitura argikoak sortzea hainbat euskarritan.

• Plangintza eta informazioa bilatzea, testua sortzea, berrikustea eta autozuzenketa.

• Idatzizko testuak sortzean landutako hizkuntza-ezagutzak aplikatzea.

• Ohartzea zeinen garrantzitsua den norberak idatzitakoa berrikustea, sorkuntza hobetzeko.

• Idatzizko testuen txukuntasun eta aurkezpenarekiko interesa.

– Hizkuntzari buruzko hausnarketa:

• Beste hizkuntzetan eskuratutako hizkuntza-ezagutzen aktibazioa eta transferentzia, atzerriko hizkuntzan idatzitako testuak errazago ulertzeko eta sortzeko.

• Hainbat komunikazio-egoeratan erabiltzen diren eta landu ditugun testuen oinarrizko hizkuntza-elementuen erabilera eta esanahia aztertzea eta gogoeta gidatua egitea: maiz agertzen den lexikoa, egitura eta esamolde arruntak...

• Gogoeta egitea norberaren ikasketaz, lana antolatzeaz, akatsa prozesu horren partetzat hartzeaz.

• Norberaren eta besteren testuetan akatsak identifikatzea eta zuzentzea.

• Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero gehiago erabiltzea informazioa bilatzeko, idatzizko ekoizpenak egiteko, informazioa transmititzeko, komunikatzeko eta lankidetzan jarduteko.

• Eleaniztuna izateak dakarren aberastasun pertsonalaz ohartzea eta egoera horri balioa ematea.

- Atzerriko hizkuntza nazioartean komunikatzeko tresnatzat, informazio berria eskuratzeko baliabidezat eta kultura eta bizitzeko modu desberdinak ezagutzeko bitartekotzat aitortzea eta balioestea.
- Ikasgelan, ikastetxean eta inguruan dauden hizkuntza guztiak komunikazio- eta ikas-kuntza-bitarteko gisa balioestea.

Lanbide-modulua: Komunikazioa eta gizartea II

Kodea: 3012

Kurtsoa: 2.

Iraupena: 168 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Badaki zein diren gaur egungo gizarteen funtsezko ezaugarriak, eta haien antolamendu sozial, politiko eta ekonomikoaren oinarritzko ezaugarriak aztertzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Gaur egungo gizarte-antolamenduaren ezaugarriak ordenatu ditu.
- b) Europako espazioa bateratzeko prozesua balioetsi du, bilakaera aztertuta.
- c) Egungo harreman ekonomikoen eredu globalizatuaren berri badu.
- d) Tituluari dagozkion ekoizpen-sektorearen edo -sektoreen bilakaera aztertu du, eta gertatutako eraldaketak deskribatu ditu.
- e) Informazioa biltzeko tresna errazak landu ditu, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak baliatuta.
- f) Norberaren ahaleginarekin eta elkarlanarekin lotutako portaerak balioetsi ditu.
- g) Taldeko lana antolatzen eta garatzen parte hartu du.
- h) Gaur egungo arte-adierazpenen funtsezko bereizgarriak identifikatu ditu.

2.– Sistema demokratikoaren oinarritzko printzipioak interpretatzen eta balioesten ditu, eta erakundeak eta funtzionamendua aztertzen ditu. Jabetzen da garrantzitsuak dela bitartekotza eta gatazkak konpontzea, eredu demokratikoa hedatzeko bidean.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Jabetu egin da Espainiako eredu demokratikoaren funtsezko bereizgarriez, eta herrialdearen garapenaren testuinguru historikoa balioetsi du.
- b) Ingurune hurbileko harreman pertsonal eta sozialetan diskriminazio ezaren printzipioak duen inplikazioa balioetsi du.
- c) Pertsonen eta inguruneko hizkuntza-errealitatea identifikatu du, bai eta informazioa eta dokumentazioa hizkuntza koofizialetan, euskaraz zein gaztelaniaz, jasotzeko eskubidea ere.
- d) Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren oinarritzko printzipioak onartu ditu, gaur egungo munduan zer-nolako egoera dagoen ikusi du, eta pertsonen eguneroko bizitzan zer-nolako eragina duten balioetsi du.
- e) Nazioarteko erakunde garrantzitsuenen funtzionamendu-arauak, erakundeak eta printzipio gidariak aztertu ditu.
- f) Lankidetzako eta iritziak erkatzeko jardueretan erabiltzeko moduko informazioa landu du.

3.– Gizarte-zientziei dagozkien baliabide kontzeptualak, teknikak eta laneko oinarrizko prozedurak aplikatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Informazioa biltzeko tresna errazak egin ditu.
- b) Norberaren ahaleginarekin eta elkarlanarekin lotutako portaerak balioetsi ditu.
- c) Taldeko lana antolatzen eta garatzen parte hartu du.
- d) IKTak modu arduratsuan erabili ditu ikaskideekin informazioa trukatzeko, jakintza-iturritzat hartuta eta jakintza hori lantzeko eta aurkezteko.
- e) Taldean lan egin du, eta lankidetzari dagozkion estrategiak bereganatu ditu.

4.– Komunikazio-estrategiak baliatzen ditu ahozko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz interpretatu eta komunikatzeko, eta entzute aktiboaren printzipioak, konposizio-estrategia errazak eta hizkuntza-arauak aplikatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Entzute aktiboaren teknikak aplikatu ditu hainbat iturritatik jasotako ahozko testuak aztertzean.
- b) Jabetu da zein den ahozko interakzioaren komunikatzeko asmoa eta egitura, eta erantzun posibleak balioetsi ditu.
- c) Hitzik gabeko komunikazioaren elementuak behar bezala erabili ditu argudioak eta azalpenak emateko garaian.
- d) Hizkuntzaren ahozko erabilerak aztertu ditu, eta erabilera diskriminatzaileak balioetsi eta berraztertu ditu, zehazki genero-harremanetan.
- e) Gramatika-terminologia egokia erabili du, proposatutako gramatika-jarduerak ulertzeko eta ebazteko garaian.

5.– Komunikazio-estrategiak baliatzen ditu, idatzizko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz interpretatu eta komunikatzeko, eta testuen ulermenezko irakurketaren estrategiak aplikatzen ditu, bai eta gero eta konplexutasun handiagoko testuak osatzeko estrategiak ere, gero eta autonomia handiagoz.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Testu moten ezaugarri nagusiak balioetsi eta aztertu ditu, egin nahi duen lanerako mota egokiena zein den hautatzeko.
- b) Informazioa bilatzeko askotariko tresnak erabili ditu.
- c) Informazioa hautatu eta berriz lantzeko askotariko estrategiak aplikatu ditu.
- d) Testuak ulertzeko garaian, ulermenezko irakurketaren estrategiak modu sistematikoan aplikatu ditu, eta ateratako ondorioak ikaskuntza-jardueretan aplikatu ditu.
- e) Idatzizko testu baten edukia laburbildu du: ideia nagusia, bigarren mailako ideiak eta komunikazio-helburua bereizi ditu, eta lortutako ondorioak berraztertu eta berriz formulatu ditu.
- f) Erabilera akademikoko eta profesionaleko idatzizko testuen egitura aztertu du, eta hizkuntzaren erabilerak eta mailak bereizi ditu.
- g) Idatzizko testuak prestatzeko garaian jarraibide sistematizatuak erabili ditu, idatzizko komunikazioa hobetzeko; erabilera diskriminatzaileak saihestu ditu, bereziki genero-harremanetan.
- h) Idatzizko lanak aurkezteko jarraibideak bete ditu; edukia, formatua eta hartzailea aintzat hartu ditu, eta hiztegi egokia erabili du hizkuntza-arauak eta xede-erabilerak aintzat hartuta.

i) Testuak idaztean gramatikaren eta ortografiaren arau garrantzitsuenak aplikatu ditu, hartara, azken testua argia, zehatza eta egokia izan dadin formatuari eta komunikazio-testuinguruari dagokienez.

j) Gramatika-egiturak aztertzeke eta ulertzeke jarduerak egin ditu, eta gramatika-terminologia egokia erabili du.

6.– Literatura-testu adierazgarriak interpretatzen ditu; egilearen asmoa zein den konturatzen da, eta testu horiek beren testuinguru historiko, soziokultural eta literarioarekin lotzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Mailaren araberako literatura-lan baten egitura eta hizkuntzaren erabilera balioetsi eta aintzatsi ditu, irakurketa pertsonalaren bitartez, eta dagokion testuinguruan kokatu du.

b) Literatura-lanetan hautemandako alderdiei buruzko iritzi pertsonal arrazoituak eman ditu.

c) Literatura-testuak aztertzeke estrategiak aplikatu ditu, eta gaiez eta zioez ohartu da.

d) Literatura-arloko autore, obra edo aldi bati buruzko informazioa bildu du monografia labur batean.

7.– Komunikazio-estrategiak baliatzen ditu, ahozko informazioa ingelesez interpretatu eta komunikatzeko, eta entzute aktiboaren printzipioak, konposizio-estrategiak eta oinarrizko hizkuntza-arauak aplikatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Entzute aktiboa egin du, eta igorlearen asmoa eta gaia zein diren ondorioztatu du.

b) Testuaren ideia orokorra ulertu du, eta bere hitzekin adierazi du.

c) Irudiaren laguntzarekin, ideia garrantzitsuenetako zenbait identifikatu ditu.

d) Entzutearen helbururako garrantzitsuak diren informazio espezifikoak atera ditu.

e) Estrategia egokiak erabili ditu ahozko testuak ulertzean sortzen zaizkion zalantzak argitzeko.

f) Elkarriketa bat hasteko, izateko edo amaitzeko estrategiak erabili ditu.

g) Eremu akademikoarekin, pertsonalarekin eta lanbide-eremuarekin lotutako gaiei buruzko lexiko, esamolde eta esaldi errazak erabili ditu.

h) Oinarrizko lokailuak erabili ditu ahozko testu laburrak sortzean.

i) Ereduz lagunduta, aldez aurretik entseatutako ahozko testu erraz eta argiak sortu ditu lanbide-eremukoko gai ezagunei buruz.

j) Zuzentasun-maila nahikoarekin, jario eta ahoskera egokiarekin mintzatu da, komunikazioa bermatzeko moduan.

k) Ingelesezko komunikazio-trukeetan modu aktiboan eta errespetuz parte hartu du.

l) Komunikazio-trukeetan, behar bezala bete ditu gizarte-harremanetarako arauak (kortesia-legeak, erregistroa, hitzik gabeko hizkuntza, bestelakoak).

8.– Komunikazio-estrategiak baliatzen ditu idatzizko informazioa ingelesez interpretatu eta komunikatzeko, eta ulermenezko irakurketaren estrategiak aplikatzen ditu, bai eta hautatutako testu laburrak gero eta autonomia handiagoz osatzeko estrategiak ere.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Testuaren oinarrizko komunikazio-asmoa identifikatu du.

b) Gai nagusia zein den identifikatu du, testuaren zentzu orokorra ulertu du, eta ideia nagusiak eta bigarren mailako zenbait ideia bereizi ditu.

c) Informazio espezifikoa eta garrantzitsua lokalizatu eta hautatu du.

- d) Beste hizkuntza batzuetako ezagutzak erabili ditu, ulertzen laguntzeko.
- e) Informazioa hautatu eta berriz lantzeko askotariko estrategiak aplikatu ditu.
- f) Idatzizko testu labur edo ertainak eta ongi egituratuak sortu ditu.
- g) Testua planifikatu, idatzi eta berrikusi egin du, sistematikoki.
- h) Ongi erabili ditu eremu pertsonalarekin, akademikoarekin eta lanbide-eremuarekin loturik gelan landutako lexikoa, esamoldeak eta hizkuntza-egiturak.
- i) Idatzizko testuak txukun aurkezteko interesa agertu du, eta, gramatika-, ortografia- eta tipografia-arauak betetzeaz gain, testuak berrikusteko jarraibide errazak ere bete ditu.
- j) Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabili ditu informazioa bilatzeko, idatzizko ekoizpenak egiteko, informazioa transmititzeko, komunikatzeko eta lankidetzan jarduteko.
- k) Ingelesa komunikatzeko erabili nahi duela eta ikasi nahi duela adierazi du.
- l) Hainbat jatorri eta kultura dituzten pertsonekin komunikatzeko eleaniztun izateak duen garrantzia onartu du.
- m) Inguruan hizkuntza ugari izatea onartu eta positiboki balioetsi du.

B) Edukiak.

1.– Gizarte garaikideak.

- Gizarte demokratikoak.
- Sistema demokratikoen eraketa.
- Nazioarteko harremanak.
- Egungo mundu globalizatua.
- Lankidetzeta-politikak.
- Espainia eta Euskal Autonomia Erkidegoa, Europako egungo harreman-esparruan.
- Europaren eraketa.
- Europar Batasuna, oinarrizko erakundeak eta funtzionamendua.
- Egitura ekonomikoa:
 - Globalizazio ekonomikoa eta garapen jasangarria. Elkarrekiko mendetasuna eta globalizazioa.
 - Industriaren deslokalizazioa eta merkataritza-modu berriak.
 - Bertako ekoizpen-sektorearen bilakaera.
- Arte garaikidearen oinarrizko ezaugarriak.

2.– Sistema demokratikoa eta sistema horren erakundeak.

- Demokrazia, zuzenbidezko estatu.
- Oinarrizko eskubideak, arauen zutabe.
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala.
- Giza eskubideak eguneroko bizimoduan.
- Pertsonen hizkuntza-eskubideak. Legeria.
- Eskubide indibidualak eta kolektiboak errespetatzea.
- Espainiako eredu demokratikoa. 1978ko Konstituzioa. Autonomien Estatua.
- Euskal Autonomia Erkidegoko erakunde politikoak eta lurralde-antolaketa.
- Gatazkak ebaztea:
 - Bide ez-demokratikoak eta indarkeriazkoak.
 - Indarkeriarik gabeko bideak eta bide demokratikoak.

3.– Gizarte Zientzietako informazioaren tratamendua eta lanketa.

- Informazioa biltzeko teknikak eta tresnak.
- Aurkezpenak eta argitalpenak IKTak erabiliz.

- Lankidetzeta-lanerako estrategiak.
- Funtzionamendu-arauak eta jarrerak iritziak alderatzean.

4.– Ahozko komunikazioaren estrategiak erabiltzea euskal hizkuntza eta literaturan, baita gaztelanian eta gaztelaniazko literaturan ere.

- Ahozko testuak.
- Ahozko testuak ulertzeko entzute aktiboa aplikatzea.
- Ideia eta argumentuak azaltzea: edukiak antolatu eta planifikatzea.
- Ikus-entzunezko baliabideak erabiltzea.
- Ahozko komunikazioan hizkuntza-arauak aplikatzea.
- Entzuleen interesa hobetzeko estrategiak.
- Arau soziokomunikatiboak.

5.– Idatzizko komunikazioaren estrategiak erabiltzea euskal hizkuntza eta literaturan, bai eta gaztelanian eta gaztelaniazko literaturan ere.

- Idatzizko testuak: txostenak, saiakerak, bestelakoak.
- Testu akademikoak irakurtzeko estrategiak.
- Idatzizko konposizio-prozesuaren oinarritzko estrategiak.
- Idatzizko testuak hainbat euskarritan aurkeztea.
- Landutako testuen gaineko hausnarketa:
 - Testuinguruarekin lotutako alderdiak: erregistroa, deixia, estilo zuzena eta zeharkakoa.
 - Diskurtsoarekin lotutako alderdiak: lokailuak.
 - Sintaxiaren eta morfologiaren oinarritzko alderdiak.
 - Oinarritzko arauak aplikatzea.

6.– Literatura-testuak irakurtzea.

- Testu literarioak interpretatzea.
- Literatura-lan batetik informazioa ateratzeko tresnak.
- Literatura eta generoak.
- XX. mendeko euskarazko eta gaztelaniazko literatura-lanetako pasarteak eta testuak irakurtzea.

7.– Ahozko komunikazioaren estrategiak erabiltzea ingelesez.

- Ahozko testuak. Komunikazio-trukea:
 - Komunikazio-harremanetan eta, bereziki, ikaskuntza-egoera partekatuetan parte-hartze aktiboa izatea eta errespetuz eta lankidetzan jardutea.
 - Hizkuntza hainbat komunikazio-testuingurutan erabiltzea.
 - Ingelesez ongi mintzatzeko eta egoki ahoskatzeko interesa.
 - Ahozko elkarrekintza gidatzen duten arauak: kortesia-arauak, hitz egiteko txandak, gaiari eustea, jarrera eta keinu egokiak...
- Ahozko testuak. Ahozko ulermena:
 - Hainbat euskarritan eta testuinguru zehatz batean kokatutako ahozko testu erraz, labur edo ertainak ulertzea, eremu pertsonalean, akademikoan eta lanbide-eremuan ohikoak diren eta maiz gertatzen diren komunikazio-egoerei dagokienez.
 - Ahozko testuak ulertzeko oinarritzko estrategia erabiltzea: aurea hartzea, egiaztapena, laguntza bisuala, alde aurretiko ezagutzak...
 - Ahozko testuak ulertzeko entzute aktiboa aplikatzea.

– Ahozko konposizioak:

- Ahozko testuak sortzeko prozesuari jarraitzea, finkatutako jarraibideak betez: plangintza eta informazioa bilatzea, testua sortzea eta berrikustea.
- Ahozko testu labur eta errazak sortzea, hainbat euskarritan, eremu pertsonaleko eta lanbide-eremuko gaiei dagokienez.
- Ahozko komunikazioan hizkuntza-arauak aplikatzea.
- Jendaurrean hitz egiteko konfiantza eta iniziatiba izatea.

8.– Idatzizko komunikazioaren estrategiak erabiltzea ingelesez.

– Idatzizko testuak. Irakurmena:

- Idatzizko testu labur edo ertainak eta ongi egituratuak ulertzea.
- Idatzizko testuak ulertzeko estrategiak erabiltzea: aurrerapena, egiaztapena, dedukzioa, zalantzak argitzea, norberaren ulermen-arazoak identifikatzea.

• Idatzizko testuen bidez informatzeko, komunikatzeko eta ikasteko interesa.

– Idatzizko ekoizpena:

- Idatzizko testu labur edo ertainak eta egitura argikoak sortzea hainbat euskarritan.
- Plangintza eta informazioa bilatzea, testua sortzea, berrikustea eta autozuzenketa.
- Idatzizko testuak sortzean landutako hizkuntza-ezagutzak aplikatzea.
- Ohartzea zeinen garrantzitsua den norberak idatzitakoa berrikustea, sorkuntza hobetzeko.
- Idatzizko testuen txukuntasun eta aurkezpenarekiko interesa.

– Hizkuntzari buruzko hausnarketa:

• Beste hizkuntzetan eskuratutako hizkuntza-ezagutzen aktibazioa eta transferentzia, ingelesez idatzitako testuak errazago ulertzeko eta sortzeko.

• Hainbat komunikazio-egoeratan erabiltzen diren eta landu ditugun testuen hizkuntza-elementuen erabilera eta esanahia aztertzea eta gogoeta egitea: lanbide-arloari dagokion lexiko espezifikoa, bai eta eremu akademiko eta pertsonalarekin lotura duena ere, egitura eta esamolde arruntak.

• Gogoeta egitea norberaren ikasketaz, lana antolatzeaz, akatsa prozesu horren partetzat hartzeaz.

• Norberaren eta besteren testuetan akatsak identifikatzea eta zuzentzea.

• Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzea informazioa bilatzeko, idatzizko ekoizpenak egiteko, informazioa transmititzeko, komunikatzeko eta lankidetzan jarduteko.

• Eleaniztuna izateak dakarren aberastasun pertsonalaz ohartzea eta egoera horri balioa ematea.

• Atzerriko hizkuntza nazioartean komunikatzeko tresnatzat, informazio berria eskuratzeko baliabidetzat eta kultura eta bizitzeko modu desberdinak ezagutzeko bitartekotzat aitortzea eta balioestea.

• Ikasgelan, ikastetxean eta inguruan dauden hizkuntza guztiak komunikazio- eta ikaskuntza-bi-tarteko gisa balioestea.

Lanbide-modulua: Laneko prestakuntza eta orientabidea

Kodea: E800

Kurtsoa: 2.

Iraupena: 53 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Laneratzeko eta bizialdi osoko ikaskuntzako hautabideak identifikatu ondoren, lan-aukerak aztertzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Etengabeko prestakuntzaren garrantzia baloratu du, enplegua lortzeko aukerak zabaltzeko eta produkzio-prozesuaren eskakizunetara egokitzeko funtsezko faktore gisa.

b) Hizkuntza ofizialak, hau da, euskara eta gaztelania jakitearen garrantzia baloratu du, enplegurako aukera den aldetik.

c) Tituluaren lanbide-profilari lotutako prestakuntza-ibilbidea eta ibilbide profesionala identifikatu ditu.

d) Profilarari lotutako lanbide-jarduerarako eskatzen diren kompetentziak eta jarrerak zehaztu ditu.

e) Tituludunarentzako enplegu-hobi eta laneratzeko gune nagusiak identifikatu ditu.

f) Lana bilatzeko prozesuan erabiltzen diren teknikak zehaztu ditu.

2.– Ekintzailetzak bere garapen pertsonal eta profesionalerako eskaintzen dituen aukerak aztertzen eta baloratzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Kultura ekintzailearen kontzeptua, eta enpleguaren eta gizarte-ongizatearen sorburu gisa duen garrantzia aztertu du.

b) Ekimenaren, sormenaren, erantzukizunaren eta talde-lanaren garrantzia aintzat hartu ditu, jarduera ekintzailean arrakasta lortzeko ezinbesteko kompetentzia moduan.

c) Ekimen sortzailea erronka pertsonalei eta profesionaleri aurre egiteko jarrera positibotzat jo du.

d) Tituluaren xede diren lanbide-sektoreetan emakumezkoen lidergopean izandako enpresa-ekimenak aztertu ditu.

e) Enpresaburuaren kontzeptua eztabaidatu du, eta enpresaburuak ekonomia- eta gizarte-garapenean duen ekarpena aztertu, bai eta profilararen eskakizun eta jarrerak ere.

f) Tituluari lotutako lanbide-sektoreetan autoenplegurako hautabideak aurreikusi ditu.

3.– Lan-harremanen ondoriozko eskubide eta betebeharrak interpretatzen ditu, eta gaitasuna dauka horiek lan-kontratuetan aurkitzeko.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Laneko harremanaren ondoriozko eskubideak eta betebeharrak zehaztu ditu.

b) Pertsonen lan-harremanetan dituzten hizkuntza-eskubideak identifikatu ditu.

c) Kontratazio modalitate nagusiak sailkatu ditu, eta kolektibo jakin batzuk kontratatzea sustatzeko neurriak identifikatu ditu.

d) Laneko harremanak aldatu, eten eta azkentzearen arrazoiak eta ondorioak identifikatu ditu.

e) Soldata-ordainagiria aztertu du, eta haren osagai nagusiak identifikatu ditu.

f) Gatazka kolektiboko neurriak eta gatazkak ebazteko prozedurak aztertu ditu.

g) Tituluarekin zerikusia duen lanbide-sektore bati aplikatzekoa zaion hitzarmen kolektiboan adostutako lan-baldintzak identifikatu ditu.

4.– Laneko segurtasun- eta osasun-arloko arau-esparrua interpretatzen du, eta Laneko Arriskuen Prebentziorako neurriak aplikatzen, eta lehen sorospenak ematen.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Ekipoei, materialei eta ekoizpen-prozesuari dagozkion prebentzio-arau nagusiak identifikatu ditu, bai eta lan-ingurunean beharrezkoak diren norbera babesteko ekipoak (NBE) ere.

b) Laneko segurtasunaren eta osasunaren arloko betebeharrak eta eskubideak identifikatu ditu eta horien arabera jardun du.

c) Laneko baldintzak eta arriskuak interpretatu ditu, bai eta arrisku horien prebentzioa ere.

d) Lanbide-profilari lotutako kalte profesionalen, lan-istripuen eta lanbide-gaixotasunen motak identifikatu ditu.

e) Botikinaren osaera eta erabilera identifikatu du, eta, hala behar izan denean, lehen sorospentako oinarritzko teknikak aplikatu ditu kalte mota ezberdinen aurrean.

5.– Laneko Arriskuen Prebentziorako erantzukizuna duten agenteak eta haien zereginak identifikatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Laneko segurtasunarekin eta osasunarekin lotutako erakundeak eta agenteak identifikatu ditu.

b) Bere lanbide-eremuko prozedura espezifikoetan berezkoak diren arriskuak ebaluatu ditu.

c) Lan-ingurune ingurumen-arriskuak nahiz sortutako hondakinen tratamendua identifikatu ditu.

d) Alderdi horri dagokionez, existitzen diren planetako elementuak identifikatu ditu (prebentzioa, larrialdia, beste batzuk).

e) Prebentzioaren kudeaketaren oinarritzko elementuak identifikatu ditu.

f) Lan-inguruneari dagozkion laneko arriskuen prebentziorako neurriak aplikatu ditu.

B) Edukiak.

1.– Laneratzea eta bizialdi osoko ikaskuntza.

– Tituluari lotutako prestakuntzako ibilbideak eta aukerak identifikatzea.

– Nortasun pertsonalaren eta sozialaren eraikuntzan eta hautaketa akademikoetan genero-estereotipoek duten eragina.

– Tituluari lotutako lanbide-sektorea aztertzea eta interpretatzea, eta lanpostu posibleak identifikatzea.

– Curriculum vitae prestatzea, eta elkarriketa simulatu bateko portaerak eta jarrerak aztertzea.

– Jarduera ekintzaitatik eratorritako aukerak eta arriskuak ebaluatzea.

2.– Ekimen sortzailea.

– Kultura ekintzailea garapenaren eta gizarte-ongizatearen eragile.

– Jarduera ekintzailearen faktore gakoak: ekimena, sormena, lidergoa, komunikazioa, erabakiak hartzea: ekintzailearen profila identifikatzea.

– Enpresa abiarazteko dauden baliabideak eta gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasunaren garrantzia, enpresa-kulturaren parte den aldetik.

– Jarduera ekintzaileko arriskua ebaluatzea.

– Negozio-ideia lanbide-arloaren esparruan.

3.– Lan-kontratuaren ondoriozko lan-baldintzak.

- Langileen eskubideak eta betebeharrak.
- 6/2003 Legearen 14. artikuluan ezarritakoaren arabera, ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz jasotzeko pertsonak duten eskubidea aztertzea.
- Genero-indarkeriarik gabeko lan-giroa izateko langileek duten eskubidea.
- Berdintasunerako, diskriminaziorik ezerako, osotasun moralerako, intimitaterako eta lanerako eta duintasunaren zaintzarako eskubidea.
- Lan-kontratua: kontratuen elementuak, ezaugarriak eta motak.
- Nomina eta Gizarte Segurantzaren eta PFEZaren kargurako atxikipenak interpretatzea.
- Kontratua aldatu, eten eta deuseztatzea.
- Sindikatu-ordezkaritza eta hitzarmen kolektiboen interpretazioa.

4.– Laneko segurtasuna eta osasuna: oinarrizko kontzeptuak.

- Laneko arriskuen prebentzioaren arloko oinarrizko arau-esparrua. Arlo horretako eskubideak eta betebeharrak.
- Lana eta osasuna: Arrisku profesionalak. Arrisku-faktoreak.
- Lanaren ondoriozko kalteak. Laneko istripuak eta gaixotasun profesionalak. Lanak eragindako beste patologia batzuk.
- Langileen osasuna kontrolatzea.
- Lan-karga, nekea eta lanarekiko asegabetasuna.
- Lehen laguntzak.

5.– Arrisku orokorrak eta prebentzioa.

- Segurtasun-baldintzekin lotzen diren arriskuak.
- Laneko ingurumenarekin lotzen diren arriskuak.
- Arriskuak kontrolatzeko oinarrizko sistemak. Taldeko eta banakako babesa.
- Larrialdi- eta ebakuazio-planak.
- Arriskuen prebentzioa kudeatzeko oinarrizko elementuak.
- Laneko segurtasunarekin eta osasunarekin zerikusia duten erakunde publikoak.
- Prebentzio-lana antolatzea: «oinarrizko ohiturak».
- Dokumentazioa: jaso, prestatu eta artxibatzea.

Lanbide-modulua: Lantokiko prestakuntza

Kodea: 3103

Kurtsoa: 2.

Iraupena: 260 ordu

A) Ikaskuntzaren emaitzak eta ebaluazio-irizpideak.

1.– Ehungintzako artikulua egiten ditu, altzariak tapizatze, oihalezatzeko eta toldoak egiteko, prozesu bakoitzerako egokiak diren teknikak eta prozedurak erabiliz, ekipoak prestatu eta erabiltzen ditu eta ezarritako kalitate-autokontrolak egiten ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

- a) Makinak, ekipoak eta erremintak prestatu eta doitu ditu zehaztutako prozeduren arabera.
- b) Ehuna eta produktuak modu egokian prestatu ditu, tratatuko den produktua kontuan hartuta.

c) Haiek egiteko prozesuari dagozkion eragiketak egin ditu (piezak ebakitzea, markatzea, mihizatzea, jostea eta beste batzuk), ekipoak trebetasunez erabiliz.

d) Errendimendu egokia lortu du, bai kalitatean, bai denboran.

e) Egiten ari den konponketaren kalitatearen autokontrolerako probak egin ditu.

f) Egiten duen lanaz arduratu da, eta badu ekimena.

2.– Altzariak eta horma-panelak tapizatzen ditu, zintzilikatze elementuak eta betegarria jarzen ditu, eta ezarritako kalitate-maila lortzen du.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Altzari eta horma-panel moten ezaugarriak zehaztu ditu.

b) Tapizatu behar den altzariaren edo gainazalaren armazoa prestatu du.

c) Material betegarria, aparra edo muletoia behar duten gaiak identifikatu ditu.

d) Material betegarriarekin, nahi den simetria eta bolumena lortu ditu.

e) Ehuna grapaz finkatu du, eta marrazkia edo motiboa zentratuta dagoela egiaztatu du, hala-
korik badago.

f) Osagarriak (borlak, botoiak, ertzak, lokarriak, pasamaneria) ezarritako lekuan jarri ditu.

g) Osagarri eta apaingarrien forma, itxura eta kokalekua behar-bezalakoak direla egiaztatu du.

h) Konpon daitezkeen anomalia edo akatsak zuzendu ditu.

i) Lan-eremua txukun eta garbi utzi du tapizatzeko lana bukatu eta gero.

3.– Hormak eta sabaiak oihaleztatzen ditu eta toldoak egiten ditu, materialen aprobetxamendua optimizatuz.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Oihaleztatze beharreko gainazala aztertu du.

b) Aurrekontu bat egin du egindako neurketetan oinarrituta.

c) Hormetan edo gainazalarako marko-bastidoreak egin eta finkatu ditu, hutsuneei (leihoak, etengailuak, atek) akabera ona emanda.

d) Muletoia modu uniformearen finkatu du marko-bastidoreen barruan.

e) Oihala beste elementurik agerian ez duela muntatu du, eta oihalak ongi jarrita daudela bermatu du.

f) Toldoaren piezak haren armazoiria finkatu ditu.

g) Oihaleztatzearen errematea eta akabera egin du, grapak moldurekin, galoiekin edo tapize-riako zintekin estaliz.

h) Oihaleztatze-taketako gainazalaren estetika aztertu du.

4.– Gortinak eta estoreak egiteko eta instalatzeko eragiketak egiten ditu, hutsuneetan edo leihoetan egindako neurketetan edo ezarritako dimentsio estandarretan oinarrituta.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Estali beharreko hutsunak edo leihoak neurtu ditu, beharrezko zehaztasunarekin, eta eskatutako produktua egiteak eta instalatzeak dakartzan zailtasunak aztertuta.

b) Makinak, ekipoak eta erremintak prestatu eta doitu ditu, gortinak eta apainketako beste elementu batzuk behar bezala egiteko.

c) Ehuna eta materialak egin beharreko produktuari behar bezala egokituta prestatu ditu, beharrezko piezak lortu ditu eta segurtasun-irizpideak aplikatu.

d) Mihiztatzeko eragiketak eska daitekeen gutxieneko kalitatearekin egin ditu, eta irizpide estetikoek eta segurtasun-irizpideen arabera jardun du.

e) Egindako produktuen tarteko akaberako eta amaierako akaberako eragiketak egin ditu, eta bere erantzukizunpeko akaberan konpon daitezkeen anomaliak edo akatsak zuzendu ditu.

f) Zereginak egitean horretarako ezarritako denbora-atalaseak betetzeko ahalegina egin du.

e) Egin dituen produktuek diseinuan adierazitako ezaugarri teknikoak betetzen dituztela egiaztatatu du, arduradun hurrenari bere eginkizuna amaitu duela jakinarazi baino lehen.

h) Gortinak instalatu ditu, une oro lan-eremua garbi eta ordenatuta edukita.

5.– Bezeroen eskakizunei kasu egiten die, eta, horretarako, beharrezkoa den informazioa lortzen du, eta bezeroek izan ditzaketan zalantzak ebatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Tratu-jarrera adeitsu eta atsegina izan du.

b) Bezeroa adeitasunez, errespetuz eta diskrezioz hartu du.

c) Erabiltzaileen beharrei egoki erantzuteko interesa eta kezka azaldu du.

d) Argi eman du informazioa, modu txukunean, egituratuan eta zehatzean.

e) Behar zen informazioa lortu du bezeroarengandik, komunikazioa bultzatuta, teknika eta jarrera egokiak erabilita.

f) Erraz erantzuteko moduko galdera batzuei erantzun die, merkataritzako lexiko egokia erabiliz.

g) Akatsen eta porroten aurrean erantzukizuna erakutsi du.

h) Erraz konpon daitezkeen erreklamazioen aurrean bezeroari zenbait aukera eskaini dizkio.

6.– Enpresako laneko arriskuen prebentzioari buruzko arauekin bat aritzen da.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Prebentzioari eta segurtasunari buruzko araudi orokorra bete du une oro, baita enpresak ezarritako arauak ere.

b) Lantokian norberaren jardun-eremuan dauden arrisku-faktoreak eta -egoerak identifikatu ditu.

c) Jarduerarekin zerikusia duten jarrerak hartu ditu laneko eta ingurumeneko arriskuak gutxitzeko.

d) Eragiketa bakoitzerako ezarri den norbera babesteko ekipoa (NBE) erabili du.

e) Makinak, ekipoa eta instalazioak babesteko gailuak erabili ditu jardueretan.

f) Prebentzio-planaren arabera jokatu du.

g) Lan-eremua arriskuez libre, ordenan eta garbi mantendu du.

h) Energiaren kontsumoa eta hondakinen sorrera ahalik eta gehien gutxituz egin du lan.

7.– Arduraz jarduten du eta enpresako harreman tekniko-sozialen sisteman integratzen da; horretarako, ohitura etikoak gauzatzen ditu eta berdintasunerako, diskriminazio ezerako, osotasun moralerako eta intimitaterako eskubideak errespetatzen ditu.

Ebaluazio-irizpideak:

a) Arretaz bete ditu jaso dituen jarraibideak.

b) Egiten duen lanaz arduratu da, eta eraginkortasunez komunikatu da pertsona egokiarekin une bakoitzean.

c) Betekizun eta arau teknikoak bete ditu, jardunbide profesionala erakutsi du eta arrazoizko denboran bukatu du lana.

d) Uneoro erakutsi du errespetua ezarritako prozedurekiko eta arauetikiko.

e) Ezarritako jarraibide eta prozedurekin bat antolatu du lana, lehentasunaren arabera bete ditu eginkizunak, eta segurtasuneko eta kalitateko irizpideak erabili ditu esku-hartzeetan.

f) Gainerako langileekin koordinatu du bere jarduera, eta aurreikusi gabeko edozein aldaketaren, behar garrantzitsuren edo gorabeheraren berri eman du.

g) Lanpostura puntualtasunez heldu da, ezarritako atsedenaldiak hartu ditu, eta lantokia ez du behar baino lehenago utzi, behar bezala justifikatutako arrazoirik gabe.

h) Egoki galdetu dizkio arduradun hurrenari norberak lanean izan ditzakeen zalantzak edo lanerako behar duen informazioa.

i) Nagusiek emandako aginduen arabera egin du lana, eta kasuan kasuko aldaketak edo iradozikizunak behar den tokian eta moduan egin ditu.

4.– Espazioak eta ekipamenduak.

4.1.– Espazioak:

Prestakuntza-espazioa	Azalera (m ²)
Erabilera anitzeko gela	40
Jantzigintzako lantegia	140

4.2.– Ekipamenduak:

Erabilera anitzeko gela	Sarean instalatutako ordenagailuak. Proiektzio-kanoia eta Internet. Ikus-entzunezko bitartekoak. Aplikazio-softwarea eta aplikazio informatikoak. Mahaiak eta aulkiak.
Jantzigintzako lantegia	Gortinak eta dekorazioko osagarriak egiteko makineria. Gortinak eta dekorazioko osagarriak egiteko tresnak eta materialak. Gortinak egiteko erremintak. Egin beharreko eragiketak egiteko lan-mahai egokiak. Lisatzeko ekipoak. Segurtasun-ekipoak eta -baliabideak.

5.– Irakasleak.

5.1.– Sektore publikoan, lanbide-profilari lotutako lanbide-moduluak eman ahal izateko, hauek izango dira irakasleen espezialitateak:

Lanbide-modulua	Irakasleen espezialitatea / beste batzuk:	Irakasleen espezialitatearen kidegoa
3077. Ehunezko produktuak eta materialak. 3078. Altzariak tapizatzea. 3099. Muralak tapizatzea eta azalerak oihalez estaltzea. 3100. Gortinak eta estoreak egitea eta muntatzea. 3101. Ehunezko dekorazio-artikuluak egitea. E700. Ehunen eta ijeztuen mihiztatzea. E701. Ehunak eta ijeztuak moztea.	Patroigintza eta jantzigintza. Irakasle espezialista, hala badagokio.	Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketako irakasle teknikoak.

Lanbide-modulua	Irakasleen espezialitatea / beste batzuk:	Irakasleen espezialitatearen kidegoa
3005. Bezeroen arreta.	Merkataritza-prozesuak. Patroigintza eta jantzigintza. Irakasle espezialista, hala badagokio.	Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketako irakasle teknikoak.
E800. Laneko prestakuntza eta orientabidea.	Laneko prestakuntza eta orientabidea.	Euskal Autonomia Erkidegoko Bigarren Hezkuntzako katedradunak. Euskal Autonomia Erkidegoko Bigarren Hezkuntzako irakasleak.
	Patroigintza eta jantzigintza: Irakasle espezialista, hala badagokio.	Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketako irakasle teknikoak.
3103. Lantokiko prestakuntza.	Patroigintza eta jantzigintza.	Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketako irakasle teknikoak.

5.2.– Titulartasun pribatuko ikastetxeetan edo hezkuntzakoak ez diren administrazioen titulartasun publikoa dutenetan, titulazio hauek behar ditu lanbide-moduluak emateko:

Lanbide-moduluak	Titulazioak
3077. Ehunezko produktuak eta materialak.	Lizentziaduna, ingeniaria, arkitektoa, edo dagokion graduako titulua edo beste zenbait titulu baliokide.
3078. Altzariak tapizatzea.	
3099. Muralak tapizatzea eta azalerak oihalez estaltzea.	
3100. Gortinak eta estoreak egitea eta muntatzea.	
3101. Ehunezko dekorazio-artikuluak egitea.	
E700. Ehunen eta ijeztuen mihizatzea.	
E701. Ehunak eta ijeztuak moztea.	
3005. Bezeroen arreta.	
E800. Laneko prestakuntza eta orientabidea.	
3103. Lantokiko prestakuntza.	

5.3.– Titulartasun pribatuko ikastetxeetan edo hezkuntzakoak ez diren administrazioen titulartasun publikoa dutenetan, titulazio hauek beharko dira lanbide-moduluak emateko:

Lanbide-moduluak	Titulazioak
3077. Ehunezko produktuak eta materialak.	Diplomaduna, ingeniari teknikoa edo arkitekto teknikoa edo dagokion graduako titulua edo beste zenbait titulu baliokide.
3078. Altzariak tapizatzea.	
3099. Muralak tapizatzea eta azalerak oihalez estaltzea.	
3100. Gortinak eta estoreak egitea eta muntatzea.	
3101. Ehunezko dekorazio-artikuluak egitea.	

Lanbide-moduluak	Titulazioak
E700. Ehunen eta ijeztuen mihizatzea.	Patroigintza eta modako goi-mailako teknikaria edo beste zenbait titulu baliokide.
E701. Ehunak eta ijeztuak moztea.	
3005. Bezeroen arreta.	
E800. Laneko prestakuntza eta orientabidea.	
3103. Lantokiko prestakuntza.	

6.– Lanbide-moduluen egokitasuna kompetentzia-atalekin, horiek egiaztatu edo baliozkotzeko.

Gainditutako lanbide-moduluak	Egiazta daitezkeen kompetentzia-atalak
3077. Ehunezko produktuak eta materialak.	UC0177_1: Jantzigintza-prozesuetarako materialak eta produktuak hautatzea.
3078. Altzariak tapizatzea.	UC0429_1: Altzarien emokadura egitea, eta tapizatze prestatzeko lana eta muntaketa-lana. UC0428_1: Bezeroarentzako arreta, eta tapizatze-prozesuetarako horniketa-lanak egitea.
3099. Muralak tapizatzea eta azalerak oihalez estaltzea.	UC0430_1: Hormak markoztatzea, apaintzea eta oihaleztatzea, eta horma-panelak tapizatzea.
3100. Gortinak eta estoreak egitea eta muntatzea.	UC0178_1: Gortinak eta estoreak ebaki, prestatu eta mihizatzea eta akabera egitea.
3101. Ehunezko dekorazio-artikuluak egitea.	UC0179_1: Kuxin, zorro eta osagarriak ebaki, prestatu eta mihizatzea eta akabera egitea.
3005. Bezeroen arreta.	UC1329_1: Bezeroari arreta eta informazio operatibo, egituratu eta protokolarizatua ematea.

7.– Norgehiagoka egonez gero, titulu honek onarpenerako lehentasun-irizpideak aplikatzeko bai-mena ematen die erdi-mailako heziketa-ziklo hauetarako.

Titulu honek lehentasuna izango du honako lanbide-arlo hauetako erdi-mailako titulu guztietan onartzeko:

- Administrazioa eta kudeaketa.
- Arte Grafikoak.
- Merkataritza eta Marketina.
- Ehungintza, Jantzigintza eta Larrugintza.
- Beira eta Zeramika